

Orvul meggyilkolták a kerülősi jegyzőt

Páneurópai kongresszus

Husz külügyminiszter, három miniszterelnök vett részt a páneurópai kongresszus ülésén

GENF, szeptember 9. Rendkívüli érdeklődés közepette zajlott le a Népszövetség tanács-terében az európai államok első tanácskozása Briand nagy európai szövetségének tervéről. Huszonhét európai állam képviselői vettek részt a tanácskozáson, amely a nyilvánosság kizárásával folyt le, köztük husz külügyminiszter és három miniszterelnök.

A kongresszus hivatalos jelentést adott ki, amelyben leszögezi, hogy a kérdésnek a Népszövetség közgyűlése napirendjére való tüzését kéri. *Briand* terjeszti a közgyűlés elé a javaslatot, amely a világ békéjének fenntartása érdekében rendkívül fontosnak találja az európai kormányok együttműködését. Előreláthatólag *Briand* a csütörtöki ülésen ismerteti a javaslatot és valószínű, hogy a népszövetségi tanács külön albizottságot delegál a kérdés tanulmányozására és a jövő évi tanácsülésen való jelentéstételre.

Krnyevics horvát képviselő ma memorandumot nyújtott át *Briand*-nak az európai béke ügyében. A memorandum szerint csak akkor lehet megvalósítani Páneurópát, ha nemcsak az európai kormányokat hallgatják meg, hanem azokat az európai népeket is, amelyek önrendelkezési jogot, illetve önkormányzatot követelnek. Így elsősorban a horvátokat, akik *Radics* halála után sem mondtak le arról, hogy jogaikért küzdjenek. Szerbia és Horvátország viszonya veszélyes az európai békére nézve, mert Szerbia nem tartotta be a békeszerződésben lévő kötelezettségeit a horvátokkal szemben.

A reggeli párisi lapok *Briand* és *Henderson* véleménykülönbségével foglalkoznak és megállapítják, hogy elsimult a különbség, *Briand* azonban mindenképpen azon igyekszik, hogy lehetetlenné tegyen egy esetleges oldaltámadást, amelyet páneurópai tervei ellen kísérelhetnek meg. A határozat már azt a látszatot terjeszti a Népszövetség elé, hogy bizonyos európai szolidaritás áll fenn.

A népszövetségi tanács ma délutáni ülésén *Curtius* kifejtette, hogy a Rajna-vidék kiürítése után nincs ok arra, hogy a Saar-területen oltalmazó csapatok álljanak és kéri a népszövetségi tanácsot, foglalkozzon a csapatok visszarendelésének kérdésével. *Briand* válaszolt a iel-szólalásra és kifejtette, hogy az ügy nem haladt annyira előre, hogy a tanács foglalkozhasson vele. Hangsúlyozta, hogy a francia kormány nem célja a csapatokat a Saar-vidéken tartani, különböző ürügyek alatt, a tanács azonban csak akkor foglalkozhat az ügygel, ha már biztosították a forgalom szabadságát. *Curtius* tudomásul vette a választ, majd a tanács elhatározta, hogy elhalasztja a kérdés megvitatását.

A magyar kormány kérelmére a népszövetségi főtáncárság felvette a tanácsülés tárgysorozatába a betegek viszonyos segítésének kérdését, ami rendkívül fontos a nemzetközi közegészségügyre nézve.

Vass József a magyar Pantheon első halottja

A magyar népjóléti minisztert pénteken délután négy órakor helyezik örök nyugalomra — Fél millió ember vesz részt a temetésen — Vass József halálának beláthatatlan politikai következményei lesznek

BUDAPEST, szeptember 9. Dr. Vass József népjóléti miniszter, Bethlen miniszterelnök helyettese, kalocsai nagyprépost, hétfőn hajnalban hirtelen elhunyt. A halálhír futótűzként terjedt el a magyar fővárosban és mély-séges részvétet váltott ki az ország minden táján. Vass József dr. miniszter a magyar közéletnek egyik legjellegzetesebb alakja volt, aki megérett emberséggel tömörítette maga köré híveit, aki a lelkipásztor jóakarásával és kitartásával végezte emberi feladatát és mindenütt, ahová csak a közélet állította a legnagyobb embernek bizonyult.

Vass József dr. vasárnap *Ripka* főpolgármester és *Drehr* államtitkár kíséretében Egerben járt, ahonnan este tíz órakor érkezett vissza Kinizsi-ucca tíz szám alatt levő lakására. Amikor elhagyta autóját, szólt a sofförnek, hogy reggel fél kilenc órakor jelentkezzen. Hétfőn reggel hiába keltette Vass József dr.-t, *inasa hasztalan kopogtatott hálószobája ajtaján, választ nem kapott.*

A minisztert halálsejtelmek gyötörték

A gyászhirot azonnal jelentették a népjóléti minisztérium elnöki osztályának. Nemsokára megjelent a helyszínen a rendőri bizottság, amelynek orvosa megállapította, hogy a *halál a hajnali órákban következett be és azt szív-szelhűdés okozta.* Már a délelőtti folyamán megindult a részvétlátogatók hosszú serege. A helyettes miniszterelnök közvetlen környezetében megrendülve beszélnek arról, hogy Vass minisztert az utóbbi napokban halálsejtelmek gyötörték. Négy nappal ezelőtt súlyos szív-szorulása volt, a szívattakok megismétlődtek, röntgennel is megvizsgálták, majd megállapították, hogy szervi szivbaja nincsen, a szive azonban még sincs rendben, mert anghinális elváltozás jelentkezett. Pihenésre szorult volna, de azt, mint mindig, most is megtagadta magától.

Vass József dr. miniszterelnök-helyettes férfikora teljében, 53 éves korában hunyt el. Jobbágyorsból került a miniszteri bársonyszékbe. 1905-ben fejezte be papi tanulmányait. Adonyban mint káplán kezdte meg lelkeszi pályafutását. Politikai pályáját 1920-ban kezdte meg. Vass József dr. volt a magyar kormány legjobb szónoka, ezenkívül zseniális író, a magyar széppróza nagymestere.

A miniszterelnök-helyettes holttestét tegnap délután bebalzsamozták és este fél hétkor átszállították a kerepesi-uti temető halottsházába, ahol addig nyugszik, míg az ország-ház kupolacsarnokában el nem készül a ravatal. Pénteken délután négy órakor lesz a temetés az ország-ház kupolacsarnokából és a Próhászka Ottó-uccai egyetemi templomban helyezik örök pihenőre. Az elhunyt édesanyja, aki Balatonfüreden szerzett tudomást fia haláláról, megrendülve fogadta a hírt és csak annyit tudott mondani:

— *Meg kell nyugodnunk az Isten akaratában.*

Az inas a gyanus körülményről jelentést tett Vass miniszter közvetlen környezetének. *Sebestyén* József a társadalombiztosító igazgatója, aki Vass miniszter szomszédságában lakik, nyomban intézkedett, hogy az inas és a sofför törjék fel a lakás ajtaját.

A személyzet a legrosszabbat sejtve, rohant be a szobába. Vass dr. miniszter ágya teljesen fel volt dülva. Ugy látszott, mintha a miniszter éppen ebben a pillanatban hagyta volna el az ágyat, csak később vették észre, hogy *Vass József dr. népjóléti miniszter összehúzódva, hanyat fekszik az ágyon, föltelét férsült jellegzetesen ősz haja züláltan hajlik homlokára* s két keze nyilván a haláltusa utolsó pillanataiban a mellén pihent meg. A miniszter balszeme még nyitva volt, arcszínén azonban már meglátszott, hogy

az élet régebben kikötözött testéből.

Amikor *Sebestyén* az ágyhoz lépett, Vass miniszter szive táján még érzett valami melegséget.

Vass József dr. édesanyjának telefonját és rádióját kikapcsolták, nehogy a leadott hírek tragikusan hassanak az ugyancsak szivbajban szenvedő asszonyra.

Ellenőrizhetetlen hírek szerint Vass József dr. vasárnap késő éjszaka rendkívül felizgatta magát *Hubay* volt százados ügye miatt, aki visszaélt a beléjehelyezett bizalommal. Nincsen kizárva, hogy tulajdonképpen ez az izgalom volt az oka hirtelen halálának. *Vass József dr. halálának politikai következményei beláthatatlanok.* A temetésre fél millió emberre számítanak. Halálhírének eiterjedése után rengeteg részvéttávirat érkezett a magyar kormányhoz. A pápa nevében a távollevő *Angelo* Rotta, *Mussolini* nevében *Arlotta* olasz követ, a szerb kormány nevében pedig *Lukovich* jugoszláv követ fejezték ki eddigi részvétiüket.

A magyar Pantheon első halottja lesz Vass József dr., akinek temetése pénteken délután négy órakor lesz. A temetésen maga *Bethlen* István gróf bucsuztatja el helyettesét. Ma nyilatkozott Vass József dr. haláláról dr. *Barna Szabó* József orvosprofesszor, az elhunyt kezelőorvosa, aki elmondotta, hogy Vass József dr. hat hónap alatt 30 kilogrammot fogyott és súlyosbitotta állapotát az a körülmény, hogy naponta hatvan cigarettát szívott el.

Leszállítják a katonai szolgálati időt

BUCURESTI. A hadügyminisztérium elkészült a katonai előkészítő nevelésről szóló törvénytervezet munkálataival és ennek a törvénynek az életbeléptetése után — mint a hadügyminisztériumból vett híradás közli — szó lehet a katonai szolgálati idő redukálásáról.

Eltemették dr. Robu Jánost

Nagy részvét a társadalom minden rétegében — Közel ötezer főnyi tömeg kísérte utolsó útjára Aradváros volt főpolgármesterét — Gyászbeszédek a városháza előtt — A város által adományozott díszsírhelyen helyezték örök nyugalomra dr. Robu Jánost

ARAD, szeptember 9. Hatalmas részvét közepette kísérték tegnap délután utolsó útjára dr. Robu Jánost, Aradváros volt főpolgármesterét. Robu dr. halálának híre villámgyorsan terjedt el megveszerte és vasárnap, valamint hétfőn a részvétlátogatók egész tömege ke-reste fel a Luther-téri Robu-lakást. A látogatók között volt *Marsieu* Justin dr. megyei prefektus és felesége, *Lutai* Cornél dr. polgármester a városi permanens bizottság tagjaival, valamint a tanácsstagokkal, *Goldis* László volt kultuszminiszter, *Vlad* Sándor nyugalmazott tábornok, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, dr. *Marcus* Mihály a liberális párt aradi tagozatának elnöke, valamint még sokan mások, Arad előkeji társadalmából.

A ravatalon

Robu János dr.-t az ebédelőben ravatalozták fel. A ravatal mellett, amelyet a koszorúk és csokrok egész tömege borított, díszruhás rendőr állott őrséget. Előtte vörös bársonypárnán feküdtek az elhunyt kitüntetései: a Román Koronarend tiszti keresztje, a Román Csillagrend tiszti fokozata, valamint az a kitüntetés, amelyet Ferdinánd király adományozott még a koronázása idején az összes polgármestereknek. Szelíd, megnyugodott arccal pihent Robu János dr. a ravatalon, amelyet kísérteti módon világított meg a lobogó gyertyák fénye. A szomszéd szobából időnkint zokogás szűrődik át, ott tartózkodik a gyászoló család, a lesújtott, könnyesszemű jobarátoktól körülvéve.

A város társadalmának minden osztályából zarándokoltak a ravatalon pihenő halott-hoz, aki pár évvel ezelőt még energikusan tartotta kezében a város vezetésének gyeplőit... Arad polgárai társadalmi állásra, vagyona, nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül eljöttek, hogy kegyeletüket lerójják Robu János dr. iránt. Az előszobában levő asztalon pedig hatalmas halomra gyűlnek az ország minden részéből érkező táviratok és levelek...

Délután fél öt órakor érkezik meg a ravatalhoz a papság, *Ciuhandu* György szentszéki tanácsos vezetésével. Az összes Aradon levő

Gyászszertartás az aradi városháza előtt

Az egyházi szertartás végeztével megindult a gyászmenet a városháza előtti téren felállított katafalk felé. A koporsót hat halmágyi gazdálkodó vitte a gyászkocsihoz. Elöl a legionisták haladtak, majd a koszorukocsi, a katonazenekar, a gyászoló család, az aradi liberális párt vezetősége dr. *Marcus* Mihály elnök vezetésével.

Ezután következtek a különböző küldöttségek: az aradi sportegyesületek küldöttségei, a városi és megyei tisztviselői kar, a jegyzőiskola küldöttsége, a megyei liberális szervezetek hatvanta-gu delegációja, az Astra-gyár tisztviselőinek, a cukorgyár tisztviselőinek küldöttsége, az aradi csizmakészítők delegációja és még számos más küldöttség. Egyrésziük egyesületi zászlóval vonult ki az impozáns gyászsünnepségre. A küldöttségek után következett a közönség.

A városháza előtt a hivatalos és önkéntes tüzoltók vontak kordont. Itt várták a hatóságok és a városi tanács tagjai a gyászmenetet. A koporsót ráhelyezték a fekete emelvényre, amely előtt a papság és az énekkar, *Lipován* tanár vezetése alatt helyezkedett el. Oldalt, két sor széket helyeztek el, ahol a gyászoló család és a városi tanács tagjai foglaltak helyet. A hatóságok megjelent vezetői közül a következőket sikerült feljegyezni: *Marsieu* Justin dr. prefektus, *Lutai* Cornél dr. polgármester, *Laugier* ezredes, *Babescu* Elek ezredes, *Pavnescu* ezredes, *Luca* alezredes, *Riscu-tia* alezredes, *Boncescu* alezredes, *Braitoianu* őrnagy, *Mitache* őrnagy és a garnizon számos tisztje, *Pop* Tivadar az ügyvédi kamara dékánja, *Vlad* Sándor, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, dr. *Tamasdan* Livius törvény-

görögkeleti papok vesznek részt az egyházi szertartásban. S miközben ősi zsolozsmák hangzanak el a tömjénfüstbe burkolt ravatal körül, az uccán lábhoz tett fegyverrel áll a 93-ik gyalogezred díszszázada s a koszorukocsi-ra gondosan rakják fel a hatalmas koszorukat. Koszorut küldöttek a következők: a gyászoló özvegy és gyermekei, dr. *Robu*, Hunyad-megye főorvosa, dr. *Cotioiu* Romul, dr. *Cotioiu* Romuald, *Braitoianu* ezredes, dr. *Marcus* Mihály, a liberális párt vezetősége, Aradváros, Aradmegye, *Patria* Fatermelő r. t., Aradi Tanoncotthon, Az aradi garnizon tisztikara, az aradi görögkeleti hitközség, Banca Aradana, *Jonescu* járásbíró, *Popa* József görög katolikus esperes, dr. *Sirbu* György, Az aradi jegyzőiskola hallgatói, *Szendrey* Mihály, *Petrovici* közjegyző (Nagylak), *Mihulin* Miklós, *Trimbitioni* Traján, AKE sportegylet, *Gutu* Tivadar, *Lázár* Cornél esperes (Halmágy), az aradi ügyvédi kamara, *Pringhian* cukorgyári igazgató, az aradi *Bratianu* György-féle liberális párt, *Bozgan* György és családja, *Vatian* Aurel és családja, Mezőgazdák Kereskedelmi r. t., dr. *Petica* és családja, *Jac* Jenő és családja, dr. *Oláriu* Cornél és családja. Aradváros tisztviselői kara, az aradi jegyzőiskola tanári kara, *Donáth*-család (Halmágy), *Popoviciu*-család, (Halmágy), *Palugyay*-pezsgőgyár, az aradi cukorgyár tisztviselői kara, az aradi cukorgyár, dr. *Sulutiu*, *Sulutiu* Rica és Bubi, *Zabb* István és neje, *Puticiu*-család, és dr. *Memete* Demeter.

Hétfőn délelőtt ülést tartott Aradváros permanens-bizottsága, amely Robu János dr. volt polgármesternek a város fejlesztése érdekében kifejtett munkássága elismeréseképpen a város halottjának deklarálta az elhunytat. Kimondotta a permanens-bizottság, hogy a város viseli a temetés költségeit és díszsírhelyet jelölt ki, amelyben vég-ső nyugalomra helyezik el Robu János dr.-t. Egyben elhatározta a bizottság, hogy a városi tanács tagjait felkéri, vegyenek teljes számban részt a temetésen. Ugyanekkor hirdetőnyelben tudatták a temetés időpontját a városi tisztviselőkkel, akik délután négy órára gyülekeztek a városháza nagy tanácstermében.

széki elnök, *Orezeanu* törvényszéki elnök, *Giurgiu* Romul rendőrkvészurati titkár és még sokan. A téren szorongó tömeget körülbelül ötezerre lehetett becsülni.

Rövid szertartás után megkezdődtek a

Magyar gyermeknek magyarul kell megtanulni

Schill József, az aradi katolikus hitközség elnökének megrázó beszéde a kolozsvári katolikus kongresszuson — Eucharisztikus körmenet 20.000 résztvevővel

KOLOZSVÁR, szeptember 9. Szombaton kezdődött meg az országos katolikus nagygyűlés, amely impozáns keretek között zajlott le. Vasárnap délelőtt 11 órakor dr. *Pacha* Agoston temesvári püspök nyitotta meg a katolikusok kongresszusát és bejelentette, hogy a gyengélkedő gróf *Majláth* erdélyi püspök helyett ő vesz részt a kongresszuson. Több értékes felszólalás után a nagygyűlés hódoló táviratot intézett a pápához, a királyhoz, a kormányhoz és *Cisar* bucaresti-i érsekhez. Ezután az aradi katolikusok kiküldöttje, *Schill* József ny. alispán a katolikus hitközség elnöke emelkedett szólásra és

megrázó beszédben mutatott rá az aradi magyarság küzdelmeire.

Beszéde az egyház küzdelmei és ereje címet viselte és tökéletes realizmussal adta vissza azokat a nehézségeket, amelyekkel a kisebbségnek meg kell küzdenie.

gyászbeszédek. Elsőnek *Codreanu* lelkes bucsuztatta el Robu János dr.-t az aradi görögkeleti egyház nevében, majd utána dr. *Ciuhandu* György szentszéki tanácsos a szinódus nevében beszélt. *Botioc* Elek dr. szenátor, permanens-bizottsági tag a város nevében bucsuzott el Arad első román polgármesterétől és ismertette a város fejlesztése érdekében kifejtett buzgó munkásságát. *Pop* Tivadar dr. az ügyvédi kamara nevében mondott bucsubeszédet és az elhunyt ügyvédi pályafutását méltatta. *Marcus* Mihály dr. a liberális-párt fájdalmát tolmácsolta a Robu dr. halálával ért pótolhatatlan vesztesége alkalmából, *Manole* kereskedelmi iskolai tanár a légionisták nevében bucsuzott az elhunyttól, majd *Nedelcu* Miklós dr. városi főügyész a városi tisztviselői kar képviselőjében mondott megható bucsubeszédet. *Petrutiu* Áron az aradi jegyzőiskola képviselőjében méltatta az elhunytat, aki egyik alapítója volt az iskolának, majd *Cristea* Miklós volt tanfelügyelő beszédével zárult be a gyászsünnepség.

Utolsó ut

Este negyed hét óra volt, amikor az énekkar gyászdalait után az impozáns menet harangzugas közepette megindult a felső temető felé, a katonai zenekar által játszott gyászdulók hangjai mellett. A menet a főútvonalon haladt a Karolina-uccáig és ott befordulva a *Varjassy* József-uccán át hömpölygött a felső temető felé. A kórházhoz érve, megkondultak a kórházi kápolna harangjai. Amikor a tüzelaktanya előtt haladt el a menet, egy szakasz trombitás feszes vigyázz állásban indulót haragotatott. A felső temető elején már várt a nyitott sír. A díszsírhelyek sorában, *Georgescu* János volt prefektus sírja mellett állott a frissen megásott sírgödör, dr. Robu János tompán fénylő érckoporsójára várva.

Még egyszer megállott a menet. Gyászdalok hangzottak fel, majd a sírgödörhöz állott *Popoviciu* Miklós kapitány, aki szívhezszóló beszédben bucsuzott el a halmágyiak nevében attól a férfiutól, akit, tud minden politikán, mindannyian atyjukként tiszteltek.

— És itt a sírodnál tudja meg mindenki, — mondotta — hogy szegényen haltál meg, hosszú esztendők becsületes munkája után.

A beszéd véget ért. Szivettépő zokogás hangzik fel a gyászoló család csoportjából... egy jajkiáltás siklik az özvegy ajkairól... Robu János dr. érckoporsója dübörögve ereszkedik a mélységbe.

A sírásók gyors munkát végeznek... pár perc múlva az autók és kocsik hosszú sora robot el az aradi felsőtemetőből, ahol most megszaporodott egygyel azoknak a száma, akik sokat tettek Aradért és most ott alusszák örök álmukat a barna hantok alatt.

— Kisebbségi vagyontunktól és iskoláinktól megfosztva — mondotta *Schill* József — törvénybe iktatott rendszer fojtogat bennünket, iskoláinkkal és kulturintézményeinkkel egyetemben. A rendszer pusztító hatása életünk minden megnyilvánulásán keresztül érezhető. Nem azért vagyunk évszázadok óta katolikusok magyarok — folytatta az aradi katolikusok kiküldötte — hogy belefelekedjünk a nekünk ázott sírba, hanem a küzdelmek megacélozzák erőnket és Istenbe vetett hittel folytatjuk nehéz munkánkat.

A magyar gyerekeknek magyarul kell megtanulni az Isten igéjét.

— fejezte be beszédét *Schill* József. Végül határozati javaslatot tett a Katolikus népszövetség munkájának hathatósabbá tételére érdekében az egyházközségek által. Délután a katolikus népszövetség tartotta közgyűlését, este pedig közel 20 ezer résztvevővel eucharisztikus körmenet volt.

Meggyilkolták a kerülosi jegyzőt

Makarie Todor megrendítő tragédiája — Tegnap délután Aradon volt és este 10 órakor agyonlőtték Kerülos község közelében — Politikai ellentéteket gyanítanak a gyilkosság mögött — Súlyos gyanúok alapján őrizetbe helyezték a felügyesztett községi bírót és fivérét

ARAD, szeptember 9. Rejtélyes gyilkosság áldozata lett Aradmegye közigazgatási életének egy ismert és népszerű alakja: *Makarie Todor* kerülosi községi jegyző. A megdöbbentő gyilkosságról az alábbi tudósításunk számol be:

Makarie Todor mintegy nyolc évvel ezelőtt került Kerülosra, ahol az új jegyző csakhamar megszerezte a község lakosságának, valamint felebbvalóinak szimpátiáját. Rendkívül szívélyes, agilis és jómodoru ur volt, nem rideg hivatalnok, hanem gyakran tett tanúságot emberszerető jólelkéről. Mindenki szerette a faluban, amíg a kormányváltás be nem következett és a politika bacillusai meg nem fertőzték a kis község közéletét is. Azóta a nemzeti parasztpárt köré csoportosult községi vezetők éles harcot kezdtek a jegyző ellen, aki a liberális párthoz tartozott és akit mindenképpen el szerettek volna helyeztetni a község éléről. Ez a politikai harc azonban nem keserítette el Makarie Todort, jó kedélye megmaradt továbbra is és zavartalanul, korrektül végezte tovább hivatali funkcióját.

Vasárnap délelőtt Makarie Todor bejött Aradra, ahol számos rokona és jóbarátja él. Ezek körében töltötte el a kettős ünnepet a kerülosi jegyző a legjobb hangulatban. Tegnap délután ült fel a brádi vonatra, hogy hazatérjen és ma reggel hivatalában lehessen. Borosjenőn leszállt a vonatról és a vicinálison folytatta útját Szapáriligetire. Itt megszűnik a vasuti közlekedés és Makarie Todor betért az ottani malmoshoz, aki jó ismerőse volt és aki szívesen bocsátotta rendelkezésére autóját, amely őt Kerülosra vigye. Makarie Todor autón robogott hazafelé és már közelített a községhez, amikor az országuton falujabeli almaárusokkal találkozott, akik szekereikkel szintén hazafelé igyekeztek. Makarie akkor leszállt az autóból és a sofőrt hazaküldte azzal, hogy a hátralevő kis utat az egyik almaáruskéren teszi meg. Az almaárusok szívesen fogadták a jegyzőt, aki az uton barátságosan elbeszélgetett velük.

Amikor a szekér Makarie Todor háza közelébe érkezett, a jegyző bucsút mondott a szekereseknek és a kukoricáson keresztül elindult a háza felé, amely csak néhány lépésnyire van az országuttól.

Alig tett néhány lépést, hirtelen két fegyverlövés dördült el.

majd utána fájdalmas felkiáltás:

— Jaj Istenem! Végem van! Anyám...!

Azután minden nesz megszűnt, borzalmas csend borult a tájra. A szekeresek a rémület elős dermedt pillanatai után leugráltak a kocsikról és behatoltak a kukoricásba. Alig 10-15 lépésnyire az országuttól, ott találták Makarie Todort holtan.

A gyilkosok jól céloztak: az egyik golyó a jegyző agyába hatolt, a másik a szívébe.

Az almaárusok vitték be Makarie Todort holttestét a házba, ahol felesége és két gyermeke várták haza az apát. Amikor Makarie Todor férje holttestét meglátta, felsikoltott és ájultan rogyott össze. A borzalmas gyilkosság

hire percek alatt elterjedt a faluban és a lakosság egész tömege zarándokolt a gyászbaborult jegyzői lakhoz.

Még az este folyamán a csendőrség megkezdte a nyomozást. Kétségtelen, hogy *a gyilkosság nem rablási szándékkal történt, hanem bosszu műve lehetett.* A borosjenői csendőrpáncsnok személyesen vezeti a vizsgálatot és a megejtett kihallgatásokból eddig a következőket állapították meg:

A liberális éra alatt Makarie Todor rokona, *Dehelean Vasile* volt a község bírája. Amikor a nemzeti-parasztpárt uralomra jutott, új választást irtak ki a községben és ennek folyamán a pártpolitikai ellentétek rendkívül kiélesedtek

Bonyodalmak egy aradi urinó halála körül

Goldberger Emánuel dr. kezelte a beteget — Terheli-e mulasztás a kezelőorvost? — A holttestet felboncolták — A boncolás megállapítása: vérmérgezés

Beszélgetés dr. Lusztal a boncolás eredményéről

ARAD, szeptember 9. *Bán Sándor*, rendőrségi parancsnok feleségének szombati elhalálozása nagy port vert fel Aradon. Dr. *Goldberger Emánuel*, a kezelőorvosa jelentése szerint elhunytát trombozis okozta, a megindult szőszéd azonban arról tudott, hogy az uriaszony halála olyan körülmények között történt, amelyek hatósági beavatkozást tesznek indokolttá és a halált tulajdonképpen szepsztikus trombozis idézte elő, ami egy injekciót okozott infarktust követően következett be. Így dr. *Luszt Ferenc* hatósági orvos az urinó felboncolását kérte, amelyet az ügyészség el is rendelt.

A vasárnap délutáni felboncolás igazolta a mende-mondákat, minthogy a boncolást végző dr. *Bradean Athanaz*, törvényszéki orvosszakértő, valamint dr. *Luszt Ferenc* és dr. *Goldberger* által fölkért ellenőrző orvos: dr. *Catineanu Ernő* egyöntetűen azt állapították meg, hogy a halált valóban vérmérgezés okozta. Az azonban nem derülhetett ki, hogy a vérmérgezés az orvos gondatlansága, vagy pedig az alkalmazott Calcium Sandoz-injekció anyagának romlottsága miatt állott be és így az urinó halála körüli hullámok még mindig nem ültek el, hanem további bünygyi vizsgálat feladata lesz a tényállást megállapítani.

Az ügy egyelőre a rendőrség érdekkörébe tartozik, amennyiben tegnap és ma hosszasan kihallgatta *Bán Sándort*, az uriaszony ápolókörnyezetét, dr. *Goldbergert* és azokat az orvosokat: dr. *Roth Marcell* egyetemi magántanárt, dr. *Radó Jánost*, dr. *Engelberget*, dr. *Szedlák Ödönt*, akik az urinó felett konziliumot tartottak és betegágyánál megjelentek. *Bán Sándor* kijelentései terhelők dr. *Goldbergerre*, a kollegák azonban menteni igyekeznek őt és a vérmérgezés okául az elbomlott anyagu Calcium Sandozt jelölik meg.

Főkerestük dr. *Luszt Ferenc* hatósági orvost, aki a boncolás megejtését kérte, hogy nyilatkozatot kérjünk tőle a boncolás eredményére vonatkozólag. Az erről szóló jegyzőkönyvet dr. *Bradean Athanaz* törvényszéki orvosszakértővel együtt már elkészítette a hatósági orvos és ennek alapján a következőket jelentette ki a boncolás megállapításairól:

— Dr. *Goldberger* írásbeli jelentése szerint *Bán Sándorné* halála okát tüdő infarktusból levált véralvadék képezte, amely jobb lábba húzódott. Ez volt a diagnózisa és szerinte ezért dagadt meg *Bánné* jobb lába a törzstől lefelé. A haláleset az én kerületemben történt és mint

a községben. A jegyzőt általában a liberális párt emberének tartották és az új rendszer emberei heves kampányt indítottak ellene. A választás eredményeképpen a nemzeti-parasztpárti *Valea* lett a bíró, de nagy pártja volt *Deheleannak* is. *Valeaék* azóta is mindent elkövettek, hogy *Makarie* jegyzőt eltávolítsák a községhezából és nemrégén is küldöttséget menesztettek az aradi prefektúrára, ahol panaszt emeltek a jegyző ellen. A lefolytatott vizsgálat azonban *teljes mértékben rehabilitálta Makarie Todort*, akinek korrektségéhez, hivatali működéséhez kétség sem férhet. A vizsgálat eredménye nagyon elkeserítette a jegyző ellenfeleit és ebben a hangulatban történt tegnap estefelé a gyilkosság.

A csendőrség az elhangzott tanuvallomások alapján

őrizetbe vette a Valea-fivéereket,

akik azonban tagadják, hogy részük volna a gyilkosságban. Egész Aradmegyében nagy megdöbbenést keltett *Makarie Todor* tragédiája és érdeklődéssel néznek az erélyesen vezetett vizsgálat eredménye elé.

hatósági orvos, felülvizsgáltam a kezelőorvos jelentését. Kiszálltam a helyszínre, de mert előzőleg a rendőrség fülébe olyan suttogások is elhatoltak, hogy *Bánné* halálát tulajdonképpen vérmérgezés okozta, *Iancu Traian* rendőrigazgató, a bünygyi osztály főnökének tartságában mentem ki. Olyan esettel állottam szemben, ahol azonnal diagnózist nem tehettem. Az egyik láb kettőzötten dagadt volt s ezért nyomban azt ajánlottam, hogy az lenne a leghelyesebb, ha az uriaszonyt felboncolnák.

— Az ügyészség nézetemnek helyt adott és a boncolást vasárnap délután fél 4 óra tájban meg is ejtették, aminek során *Goldberger* dr. jelentésével ellentétes megállapításokat voltunk kénytelenek tenni. Ezek szerint *Bánné* jobb farszékjékától kiinduló gennyesedést észleltünk és minden kétséget kizáróan az uriaszony halálát ez okozta (septicemia.) A boncoló orvos *Goldberger* jelentése miatt, amely a halált tüdő infarktusból állapította meg, különös súlyt helyezett a tüdő megvizsgálására és ennek során a jobboldali tüdőt egészségesnek találtuk, csupán a balban volt négy harántujnyi terjedelmű átszűremkedés, ez pedig csak kezdődő tuberkulitikus folyamat. Infarktusból viszont semmi nyomát nem tapasztaltuk, tehát *Goldberger* dr. jelentése nem helytálló. *A boncolás eredménye világosan leszögezi a vérmérgezés fontosságát* és most már a vizsgálóbíró lesz hivatva eldönteni azt, hogy a gennyesedés milyen okok következtében állott elő. Ezt a boncolás adatai nem mutathatják ki.

— Nagyon szükségesnek tartanám a magam véleménye szerint egy bakterológus kihallgatását, aki megállapítaná a kérdéses Calcium Sandoz-injekció összetételét és kiderítené, hogy a szérum mennyire csiraképes. Vannak olyan injekció ampullák, amelyek szabad szemmel fölfedezhetetlenül megsérülnek és ennek következtében olyan idegen anyagok kerülnek az injekció anyagába, amelyek lóntó hatással vannak rá és az injekció hasznavehetlenné válik. Tény az, hogy a Calcium Sandoz szőlőcukor tartalmánál fogva elsőrangú tápanyaga a bakteriumoknak és föltehető az is, hogy az injekció elbomlása olyan kezdeti stádiumban volt, hogy azt az orvos nem vehette észre és teljesen gyanútlanul alkalmazta az injekciót. De nem szabad figyelmen kívül hagyni a vérmérgezés *másirányú megokolhatóságát* is, amelynek tisztázása azonban a vizsgálóbíróra vár.

Chlorodont

Chlorodont-fogpaszta, fogkefe és szájvíz mindenütt kapható

a nagyszerűen üdítő borsmentás fogpaszta

ragyogó fehérre teszi a fogakat

Fényesen sikerült a zsidó Szeretetház kerti ünnepélye

Derős hangulat, nagyszerű műsor, teljes anyagi és erkölcsi siker

ARAD, szeptember 9. Derős hangulat, jókedv és a nemes cél iránt megnyilvánuló őszinte lelkes hangulat jellemezte a Szeretetház kerti ünnepélyét. Vasárnap délután öt órakor már a zenekar hangjai fogadták a zsidóiskola tágas udvarán nagy csoportban gyülekező előkelő közönséget. Izlésesen megterített fehér asztalok között Arad szép asszonyai és szép leányai kínáltak a legizlésebb ételeket és italokat, a büffasztalok roskadoztak a pazar fantáziával felépített tortáktól, illatos süteményektől és gyümölcsöktől.

A kiszolgálásnál a következő hölgyek munkáltak fáradhatatlanul és lelkes odaadással: Özv. Antal Zsigmondné, Assael Károlyné, Bornstein Izidorné, Engel Gyuláné, özv. Friedmann Gyuláné, özv. Halpern Miksáné, özv. Kauders Mórné, dr. Keppich Jakabné, Koch Dánielné, Mairovitz Emilné, Münz Mártonné, Pollák Sándorné, Ráskai Miksáné, Salgó Lily, Sándor Arthurné, Schwartz Manoné, Sücs F. Vilmosné, Weisz Mihályné.

Hét óra tájban kezdetét vette a baby-szépségsverseny. Az iskolaépület előtt helyet foglalták a zsüri tagjai: dr. Keppich Jakab elnöke mellett Fodor Gyuláné, özv. Friedmann Gyuláné, Mairovitz Emilné, Engel Gyula, Fischer Mór, dr. Fuchs Albert, dr. Goldschmidt Lipót. Az első díjat Radó Ivánka nyerte el. A díjakat, izléses szép játéktárgyakat, nyomban a zsüri döntése után megkapták a győztesek.

Este nyolc óráig kint a tágas, feidiszített ud-

varon szórakozott a nagyszámu közönség. Volt amerikai házasság, szerencsehalászat, tombola, jótekonysági bazár: mindegyik egy-egy kedves, derős attrakciója volt a Szeretetház kerti ünnepélyének, amelynek minden perce szórakozást és jókedvet hozott a megjelenteknek.

Este nyolc órakor megeredt az eső, de ahol szívből jövő jókedv uralkodik, ott a hangulatot nem homályosítja el a felhőkbe burkolt égboltozat. Szinte fokozta a jókedvet az, hogy a közönségnek be kellett vonulnia a díszes terembe, ahol hamarosan kezdetét vette az ünnepség fénypontja, a műsor.

Először Kepes Márta lépett a pódiumra és kedvesen, művészileg angustyozással adta elő dr. Fuchs Albert ötletes prologját. A közönség lelkes tapsa után Táncos Duci lejött el egy remek keringőt, amelyet valóságos tapsorkán fogadott. Fischer Antal néhány magyar dalt énekelt Faragó Boriska zongorakíséréte mellett. A műsornak eme száma valóságos művészi élményt jelentett a hallgatóságnak. Fischer Antal szépen csiszolt hangja és Faragó Boriska pompás zongorakíséréte meglepetésszámba ment a zenét értő és kedvelő közönségnek. Ezután Kepes Márta táncolt klasszikus táncokat. Mozdulatai finomak és kifejezőek. Majd Kepes Sári Weisz Ödönnel táncolt tangót és ugye ezt, mint a műsornak minden számát nagy tetszésvárral követte.

Az aradi zsidó Szeretetház vasárnapi kerti ünnepélyéről elmondhatjuk, úgy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült. A bruttó bevétel meghaladja a 100.000 lejt. A kerti ünnepély lelkes és fáradhatatlan rendező hölgygárdáján kívül elismerés illeti meg Koch Dánielt és Ráskai Miksa főrendezőket, akik teljes odaadással dolgoztak a siker érdekében.

Dr. Angel István nyugdíjának felemelését

Arad volt polgármestere 23.000 lej nyugdíjra tart igényt — Munkásságával 150 millió lej jövedelmet szerzett a városnak. Kérvénye holnap kerül a tanács elé

ARAD, szeptember 9. Holnap délután öt órakor tartja ülését az aradi városi tanács, amely elé érdekes beadvány kerül. Angel István dr., Arad nyugalmazott polgármestere, aki évtizedeken keresztül működött az aradi városházán és lelkiismeretes munkával járult hozzá a város fejlődéséhez, megélhetésének tisztességes biztosítását kéri a városi tanácstól.

A nyugalmazott polgármester elmondja, hogy 1926 január elsejével ment nyugdíjba és évtizedes szolgálatai elismeréseképpen a várostól mindössze 1933 lej havi nyugdíjat kapott. Ekkor Angel dr. a városi tanácshoz fordult nyugdíja felemelése érdekében és a tanács a volt polgármester érdemeire való tekintettel 9000 leire emelte fel a nyugdíjat. Közben 1927 januárjában Angel István dr. választott polgármestere lett a városnak és ilyen minőségben 23.000 lej fizetést kapott. A városi tanács feloszlata után Angel dr. ismét nyugdíjba vonult, de újabb szolgálataival együtt szolgálata éveinek száma 35-re emelkedett. A tisztviselői nyugdíjtörvény szerint 35 évi szolgálat után a köztisztviselő a legutóbb élvezett teljes fizetésével vonul nyugdíjba. Így méltányos lenne — mondja a memorandum — ha a város is megadná ezt a nyugdíjat nyugalmazott polgármestereknek.

Angel István dr. memorandumában megemlíti, hogy évtizedeken át becsületes munkával igyekezett a városnak és polgárságának hasznára jenni. Polgármesteri működése során az aszfal-

tozási munkálatokkal milliós megtakarítást eszközölt, megszerezte a városnak azt a jogot, hogy még ötven éven át szedhet hidvámot, ami 150 millió lej jövedelmet jelent, ezenkívül megkezdte az autobuszok beszerzését és ezzel alapját vetette meg a mai autobuszközlekedésnek.

— Hivatali állásomat sohasem használtam fel vagyonszerzésre — szögezi le a memorandum — hanem mindig megelégedtem azzal a tudattal, hogy 35—40 évi szolgálat után biztosítva lesz majd részemre nyugdíjként az egész fizetésem, amelyből öregségemre meg fogok tudni élni becsületes módon, társadalmi állásomhoz mérten.

Leszögezi Angel dr., hogy ma egy tanító, is sok esetben nagyobb nyugdíjat élvez, mint ő, aki évtizedeken át a város élén állott és kéri a városi tanácsot, állapítsa meg nyugdíjként legutóbb élvezett polgármesteri fizetését, 23.000 lejt.

Angel István dr. nyugalmazott polgármester beadványát a holnapi ülésen az egyik tanácsstag fogja ismertetni az idei költségvetés tárgyalása során és előrelátható, hogy a tanács nagyrésze állást fog foglalni Angel dr. kérése teljesítése mellett. A nyugalmazott polgármester elvitathatatlanul nagy érdemeket szerzett évtizedes munkássága során és ezen érdemeit — ha másképpen nem lehet — legalább is úgy kell jutalmazni, hogy társadalmi állásához méltó megélhetést biztosítsanak számára.

A minden oldalról megnyilvánuló közóhajtás engedve, újból műsorra tűzte a **CENTRAL-mozgó** az eddig lejátszott **hangosfilmek legszebbikét**, a feledhetetlen

Trafalgári oroszlán

(Lord Nelson utolsó szerelme)

szuperszláger, Frank Lloyd rendezői büszkeségét, amely a publikum 90 %-ának véleménye szerint eddig a legnagyobb műélvezetet váltotta ki és a legmélyebb nyomokat hagyta maga után a lelkekben.

Corinne Griffith és Várkonyi Mihály

önmagukat mulják felül Lord Hamilton és Lord Nelson meghatározó szerelmi regényének életrekeztetésében. — **A film zenei része a leglökéletesebb**, amit csak elképzelni lehet. **Ez a repriz csak szerdán és csütörtökön látható!**

FIGYELEM!

Az eredeti **AHAZ** védjegyű **AMERICAN HEATING** folyton égő kályha, míg a bányásági képviselőt felállítjuk,

kizárólag csak **Budapest, Andrassy-ut 17. alatt kapható**. Loszállított olcsó árak!

o o Kérjen díjmentes ismertetőt! o o

Eredeti kályhánk nem tévesztendő össze hasonlóbbú kályhakkal

Megrendelésétől számított 10 napon belül a kályha a vendő hírlökében van.

Minden eladott kályha után garanciát vállalunk

Tüztoltóünnep Nagylaken

NAGYLAK, szeptember 9. Aradváros és Aradvármegye Tüztoltószövetsége vasárnap Nagylakon, az ottani tüztoltókar meghívására évi rendes közgyűlést tartott, amellyel kapcsolatban nagyszabású tüztoltó ünnepséget rendeztek. A vármegye területéről érkező kiküldötteket szombaton este zeneszó mellett fogadták az önkéntes tüztoltók, majd a község-háza nagytermében választmánya ülés volt, melyen Zaráy Jenő vármegyei tüztrendészeti főfelügyelő tartotta meg beszámolóját és Szarka László pénztári jelentését olvasta fel. Vasárnap reggel a tüztoltósági zenekar zenés ébresztővel járta be a község uccáit, majd a nagylaki tüztoltók a szertárnál, a vendégek és a község lakossága a Piata Uniriin gyülekezett. Telefon riasztásra a nagylaki tüztoltók teljes apparátussal kivonultak Pernetzky Antal parancsnok vezetése alatt s Zaráy felügyelőtől kapott támadási feladatot a legnagyobb precizitással hajtották végre. A gyakorlat után a nagylaki önkéntes tüztoltókar 25 tagját lelkes szavak elhangzása után Dr. Laza Romulusz járási tüztrendészeti felügyelő a szolgálati érmekkel dekorálta. A kiütemezett tüztoltókhoz Zaráy felügyelő intézett buzdító beszédet.

Ezután kezdetét vette a közgyűlés, melyet Zaráy felügyelő nyitott meg. Üdvözölte a megjelenteket, kiket felszólított, hogy a választásokat ejtsék meg. A maga részéről diszelnökül megválasztásra ajánlotta Dr. Suciu Traian főbíró, szöv. alelnököt és Vignázó László aradi astragyári vezérigazgatót és tüztoltósági elnököt, kinek irányítása mellett oly hatalmassá fejlesztették az astragyári tüztoltóság és lelkes támogatója mindennemű tüztoltósági akciónak. Mindkettőjüket egyhangulag választották meg diszelnökül. A szövetség elnökének dr. Lázár Agostont, alelnöknek dr. Laba Romuluszt és Cotioiu Romulus dr.-t, ügyésznek Dr. Nedelcu Miklóst és pénztárosnak Szarka Lászlót választották meg egyhangulag 3 évi időtartamra. A vármegye tüztrendészeti állapotáról, az eszközölt ellenőrzésekről, a tüztoltói fegyelemlről Zaráy felügyelő, míg a választmány által napirendre tűzött ügyekről Grechner Károly szöv. főtitkár tartott beszámolót. Elhatározta a közgyűlés, hogy a tüztoltóknál bátor magaviseletet tanúsított tüztoltók jutalmazására érdemrendet alapít. Dr. Laza alelnök Zaráy felügyelőnek ügybuzgó fáradozásáért a közgyűlés nevében köszönetet mondott. Közgyűlés után a község előljárósága az összes tüztoltókat megvendégelte s a banketten számos felköszöntő hangzott el. Délután a városligetben nagyszabású népiünnepély volt, melyen a nagylaki Szokol tornaegylet csapata tetszetős botgyakorlatokat mutatott be, melyet football-meccs követett. Az ünnep megrendezéséért nagy elismerés illeti Weisz Márkus alparancsnokot is, ki mozgató lelke a nagylaki önkéntes tüztoltóságnak, valamint Banes Iván dr. tb. főparancsnokot és Buina elnököt, a tüztoltókar vezetőit.

POLOSKA, SVÁB, BOLHA RÉME

POLICID

Az Aradi Központi Takarékpénztár fölszámol

Az igazgatóság kommunikéje — Egyezkedés a betétesekkel — 75 százalékot ajánl lel az igazgatóság — Egy valutacsempészés története

A részvénytőke elveszett

ARAD, szeptember 9. A gazdasági krízis — amelynek mélypontjáról még mindig igen korai volna beszélni — meghozta az ősz első eseményét. Az Aradi Központi Takarékpénztár, amely több mint két évtizeden keresztül tevékenykedett a pénzpiacon, fizetési nehézségek közé került és ezért az igazgatóság legutóbbi gyűlésén elhatározta, hogy számol az adott helyzettel és megteszi a kezdeményező lépéseket a pénzügyi likvidálásához.

Az intézet ma délután a következő kommunikéját küldte be hozzánk:

Az Aradi Központi Takarékpénztár R. T. igazgatósága ma tartott ülésén az intézet vagyoni állapotát és továbbműködésének lehetőségeit vizsgálat tárgyává tette és megállapította azt, hogy a napról-napra fokozódó gazdasági krízis mellett az intézet kezelésére bízott tőkék nem elegendők az üzletvitel rentabilitásának biztosítására és célra nem állnak rendelkezésre a kellő eszközök.

Ennélfogva a további kockázatok elkerülése céljából az igazgatóság elhatározta, hogy a legközelebb összehívandó rendkívüli közgyűlésnek az intézet felszámolásának kimondását fogja javasolni.

Az igazgatóság mindent el fog követni, hogy az arra illetékes tényezők támogatásával a felszámolás minél nyugodtabb mederben legyen lebonyolítható és az intézetnél érdekelt igények lehetőleg teljes kielégítést nyerjenek.

Az Aradi Központi Takarékpénztár 1907-ben alakult meg. Működési ideje folyamán szerényebb költségnök nyújtásával foglalkozott és a kisemberek betétjét sikerült magához vonzani. Alapitójaként 6 millió lej, tartaléktőkéje pedig 800 ezer lejre tehető. Az igazgatóság élén kisorolva Szabó Zoltán nyug. tábornok mint elnökgazgató, Deutsch Károly igazgató, Neumann Herman, Löcs Rezső nyug. polgármester, Verbos Nándor, Szánaiy Lajos és Borsos Béla dr. állnak, a felügyelő-bizottságban pedig Dörner János, Dömötör Bertalan, Kádás Kálmán és dr. Nichi Lázár foglalnak helyet.

Megindul a lavina

Az intézet betétállománya circa 22 milliót tesz ki. Hogy a pénzügyi intézet mi indította tulajdonképpen a felszámolásra, erre vonatkozólag a bankhoz igen közel álló személyiség érdekes adatokat mondott el.

Az Aradi Központi Takarékpénztár anyagi krízisének főleg az volt a kiindulópontja, hogy a betétesek közül számosan elvonták a betétiüket. Az intézetnek egyedüli stabil vagyona a főtéri ingatlan, amely a pénzügyi szerinti 9 millió lejt ér meg. A váltó és folyószámla adósok majdnem kivétel nélkül kisemberek, akikről ma csak igen nehezen lehet követeléseket behajtani. Miután a pénzügyi intézet nem rendelkezik elég tőke felett, nem tudott az utóbbi időben már maga sem eleget tenni fizetési kötelezettségének.

Az igazgatósági ülésen oly értelmű határozatot is hoztak, hogy a pénzügyi intézet éppen fizetési nehézségeire való tekintettel fizetési haladékot kér hitelezőitől. A statust eddig még nem állították össze, azonban az igazgatóságnak eltökélt szándéka, hogy a pontos helyzetkép ismerete után megkezdi a felszámolási munkát. A kiüresítések behajtására, a főtéri

ingatlan eladásra kerülnek és így remélhető, hogyha mindent pontosan és idejében sikerül lebonyolítani, úgy a betéteseknek legalább hetvenöt százalékot tudnak visszatéríteni. Az igazgatóság elképzelése szerint 5—6 hónap múlva már folyósíthatják a betétek egy részét, míg a fennmaradó összeget 1931. december elsejéig feltétlenül ki tudják fizetni.

Az igazgatóság a vállalt kötelezettségének csak úgy tud megfelelni, ha a betétesek teljes támogatását bírja, mert enélkül a felszámolás nem bonyolítható le simán és viszont az bizonyos, hogyha a betétesek más eljáráshoz akarnak folyamodni, úgy aligha fogják megkapni az igazgatóság által fölkinálandó összeget.

Egy valutacsempészés végzetes következményei

Egy másik informátorunktól vettük a következőket:

— A Központi Takarékpénztár első igazgatója Mezey Andor volt, akit egy aradi intézet pécskai fiókjának éléről hozott be az igazgatóság. Az első vezető kevés sikert tudott elérni, mire az Ipar- és Népbank egyik tehetséges főtisztviselőjét, Deutsch Károlyt hívták meg a vezérigazgatói székbe.

A takarékpénztár igazi lendületet azonban nem tudott venni soha. Egyetlen nagyobb, rentabilisnek ígérkező üzlete az volt, hogy megvásárolta Reinhart Gyula és fivéréitől azt a nagy főtéri bérlőházat és telket, ahol az intézet székel. Ez alkotta a takarékpénztár legszámottevőbb vagyonszámát egész a mai napig. A meginduló fölszámolás is főleg ez ingatlan sikeres értékesítésére támaszkodik.

A háború utáni idők deviza-konjunktúrájából egy balsikerű incidens maradt a bank emlékei között. Sokat irtak annakidején a lapok a Lázár-féle valuta-csempészésről, amelybe önhibáján kívül keverték bele a Központi Takarékpénztár. Hiába volt az intézet minden erőlködése: egymillió kétszáz ezer lej pénzbírságra ítélték, amit ki is kellett fizetnie. Attól kezdve mintha elvesztette volna minden önbizalmát a vezetőség. Kezdetét vette a lassu sorvadás.

A holnapi naptól kezdve fizetéseket már bizonyára nem fog eszközölni az intézet és pénzeket nem fogad el. A legközelebbi napok teendője a betétesekkel való egyénienkénti, vagy kollektív egyezkedés lesz.

A Központi Takarékpénztár krízisét egyébként legnagyobb nyugalommal fogadta az aradi pénzpiac. Aki figyelemmel kísérte a bank évi mérlegeit, az előre láthatta a bekövetkezőket. Az intézeti székhez pár év előtt másfél millió lej értékben szerepelt, majd fölment 3 millióra, végül 4 millióban volt felértékelve az évi billanzban. Így kellett eltüntetni bizonyos veszteségeket. A mai nap szomorú eseménye tehát nem lepett meg senkit. Még a részvényeseket se, akik pedig első áldozatai a krízisnek. A részvénytőke elveszett.

Asszonyok, Leányok!

Gyorsan és pontosan elsajátítható

varró és szabászati tanfolyam nyílt meg szeptember első napjaiban.

Vidékiek bennlakók felvételnek gondos felügyelet mellett.

Probszt Dezsőné Arad, Str. Eminescu 6. (Deák F. u.) II. e., udvari feljárt.

Halálos vonatelgázolás történt Radnán

Az éjszakai gyors halálragazolást egy temesvári lökereskedőt

RADNA, szeptember 9. Tegnapról mára virradó éjszaka megrendítő halálos szerencsétlenség történt a radnai állomás közelében. Tegnap érkezett egy csoport zarándokká együtt Radnára Secuila György temesvári lökereskedő. Valószínűleg hajnalban visszaakart utazni Temesvárra, mert tizenkét óra tájban kiment az állomásra és a váróteremben helyezkedett el. Egy óra körül a gyors megérkezése előtt a sínek közé ment Secuila. Többen látták, hogy illuminált állapotban van és rászóltak, hogy hagyja el az állomás területét.

A lökereskedő távozott, de alig néhány perc múlva, amikor a gyors befutott, borzalmas jankiáltás remegtette meg a várakozókat. A lökereskedőt elütötte a gyorsvonal mozdonya és testét darabokra tépték a kerekek. A nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel a felelősség, mert az ittas állapotban lévő ember önhibájából került a vonat kereké alá. Secuila György harminchétféves volt és holttestét Temesvárra szállítják. A szerencsétlenség a viadukt közelében történt, ahol rövid idő óta ez a harmadik halálos elgázolás.

Véndiákok 40 éves találkozója a Felsőkereskedelmi iskolában

ARAD, szeptember 9. Vasárnap délelőtt hét vendiák foglalta el helyét az aradi felsőkereskedelmi iskola elhagyott padsoraiban. Negyven évvel ezelőtt ezernyi reményhél eltelve, indultak el az élet útjain. Vasárnap hét fehérhaju ur találkozott ismét össze egyinással. Mindössze még három-négy távolban élő osztálytárs emléke elevenedett még fel, a többit elseperte az idő. A negyven éves találkozó a következők vettek részt: Bing Hugó és neje, Biró Marcell bankigazgató (Debrecen), Balassa Ferenc gyárigazgató (Temesvár), Pollák Zsigmond, Pick Illés és neje gyáros, Keller György malomigazgató (Temesvár). A vendiákokat dr. Somogyi Gyula igazgató a régi meghitt tanári jóindulattal fogadta. A vendiákok este a Fehér Kereszt különtermében bankettet tartottak, amely a legjobb hangulatban a hajnali órákban ért véget.

Az aradi mozik mai műsora

CENTRAL: Repriz. az eddig lejátszott hangosfilmek legszebbike, a TRAFALGÁRI OROSZLÁN. A film zenei része a legteketebb, amit csak elképzelni lehet. Lord Nelson tengernagy és Lady Hamilton megható szerelmi regénye, a legcsodásabb rendezésben és páratlanul szép felvételekkel. Főszerepekben: Corinne Griffith és Várkonyi Mihály. Előadások 5, 7 és egyenyed 10 órakor kezdődnek. Kezdekör az ajtók bezáratnak.

SELECT: 5 és 7 órakor.

MODERN (Marosparti nyári mozgó): egyenyed 10 órakor: VIPERA. Dráma. Főszerepekben: Marlene Dietrich és Fritz Kortner.

ELITE: 5, 7 és egyenyed 10 órakor. Utóljára. Mihail Sadoveanu kiváló román író műve nyomán AZ ELSODORT MALOM. Dráma. Főszerepekben: Marcella Albani és Werner Fütterer.

GRADISTE: 7 és 9 órakor. Utóljára. A 13-1K ESKÜDT. Nagyszabású bűnügyi dráma. Főszerepekben: Francis Buslmann, Anna Nilsson és George Siegmann.

Oriási szenzáció!

Hideg és vízellentálló női télikabátok és bundák érkeztek külföldről.

Nagy választék!

Menezzer confectio, Arad, Bul. Regele Ferdinand 40. (Volt Boros Béni-tér)

Orosz árak!

H I R E K

„Minden külön értesítés helyett”

Egy furesa esküvő és annak még furesabb folytatása

ARAD, szeptember 9. A napokban megjelent „boldog” menyasszony és a „boldog” vőlegény az anyakönyvvezető előtt. A vőlegényt Kemény Nándornak hívják és 24 esztendő szeptember 24-én született. A menyasszony Schlee Mária 33 éves varrónő. Már aláírták nevüket a házassági regiszterbe és Velcsov Géza dr. alpolgármester felvette vállára a nemzetiszínű szallagot, hogy az esküvő formáságain is tulessenek, amikor a vőlegény megszólalt:

— *Megmondottam magam, nem akarok megesküdni.*

Általános konsternáció, a tanúk sáppadoznak, a menyasszony sir és dr. Velcsov meglepve mondja:

— De kérem, azt már nem lehet. Az esküvő a regiszter aláírásával érvényes, most már csak a formáság jön.

Végre nagy rábeszélés után az újdonsült férj belenyugodott a történetekbe, de bejelentette, hogy nyomban válni fog. Ezzel elvonult, karján a kisírt szemű menyasszonnal.

Ma délelőtt pedig megjelent a városházán egy új aradi ügyvéd. Megtekintette a regisztert, szabályszerűnek ismerte el a város eljárását, azonban bejelentette, hogy mégis kéri fogja a Kemény-féle házasság megsemmisítését. Még pedig azon az alapon, hogy mindketten szabályszerűen bejelentett aradi lakosokként szerepeltek és ezzel szemben Ujaradon laknak.

Most már az a kérdés, hogy a valóságban meg nem felelő adatok miatt ki kerül kellemtelen helyzetbe. Ez már a törvényszéki tárgyalás folyamán derül ki. Az anyakönyvi hivatalban csupán egy kérdés furja az oldalakat: ha a vőlegény nem akart semmi áron esküdni, miért ment fel a városházára?..

— **Duca volt miniszter** huszméregzésben megbetegedett. Bucurestből jelentik: Duca volt liberális belügyminiszter huszméregzésben megbetegedett, azonban állapotában ma javulás állott be.

— **Ma átvették hivatalukat a szabadságukról** hazatért hatóságai vezetők: Marsieu Justin dr. megyei prefektus és Lutai Cornél dr. polgármester. Ugy a megyeházán, mint a városházán most megindul az intenzív munka, amelyet a holnapi megyei és városi tanácsulések indítanak meg.

— **A permanens-bizottság ülése**, Lutai Cornél dr. polgármester ma délre permanens-bizottsági ülést hívott össze. Az ülésen a holnapi tanácsulés programján szereplő pontokat ismertették a polgármester előtt, aki most tért haza szabadságáról.

Szentgyörgyi Emil

női divatkereskedő

külföldi (párisi-bécsi) bevásárlási utjáról hazatérve, készséggel ad felvilágosítást a divatról és mutatja be vételkötelezettség nélkül az **összi divatújanságokat**.
ADAD NEUMAN-PALOTA.

— **Kommunista tüntetés Prágában**, Prágából jelentik: Nagyarányu kommunista tüntetés volt a Vencel-téren. Az összegyűlt tömeg éltette a Szovjetmagyarországot és vörös zászlókkal tüntetett a budapesti munkásság mellett, csatlakozásra szólítva fel a csehszlovák munkásságot. A rendőrség negyven embert letartóztatott, közöttük két szenátort is.

— **Újabb antiszemita heccék Bucurestiben és Galatiban**. Bucurestiből jelentik: Tegnap az Oteleanu-vendéglőben antiszemita incidens történt. Egy diák egy civilbe öltözött kapitánynak Cuza lapját kínálta eladásra, de a kapitány azt nem akarta megvásárolni. Ebből olyan incidens támadt, hogy féltelenségre került a sor. — Galatiban hasonló incidens volt. Itt Stere „A zsidók szerepe az emberiség történetében” címen előadást tartott, amelyet a diákság büzbombával zavart meg. A közbeléző rendőrprefektust a diákok inzultálták.

A kisjenői főhercegi birtokcsere elveszítette aktualitását

Érdekes aradi nyilatkozat Vaida belügyminiszter elleni támadásokról — A belügyminiszter nem akarja a kisjenői házakat és a nadabi malmot — Garoflid minisztersége alatt volt szó a cseréről

ARAD, szeptember 9. A bucaresti-i lapok az utóbbi időben hatalmas kampányt indítottak meg Vaida Sándor belügyminiszter ellen és a kampány érdekessége az, hogy a támadás alapjául az aradmegyei Kisjenő mellett levő volt József főhercegi uradalom szerepelt, amelyet — a lapok szerint — a belügyminiszter mindenáron magának akar megszerezni. Miután ebben az ügyben elsősorban az aradmegyei prefekturának kell jólétesülnie lennie, érdekesnek tartottuk a kisjenői uradalom körüli csere ügyében a prefektushoz fordulni hivatalos felvilágosításért.

Az Aradi Közlöny munkatársa érdeklődött illetékes helyen az ügyben és a kapott felvilágosítás során egy érdekes novumot tudott meg a körülbelül fél évvel ezelőtt elárverezett kisjenői házak ügyében is.

— A lapok szenzációja költött.

Vaida belügyminiszter nem akarhatja a kisjenői házakat és a nadabi malmot,

annál is inkább, mert azokra nyilvános árverést írtunk ki és körülbelül fél évvel ezelőtt meg is tartottuk. Az már a második árverés volt. Az elsőn tulságosan hosszú fizetési ter-

minust engedélyeztünk a vevőknek és emiatt megsemmisítették az árverést. Értesülésünk szerint sor fog kerülni a második árverés megsemmisítésére is, mert a minisztérium álláspontja szerint az ajánlatokat zárt borítékban kell betérjeszteni. Így tehát kilátás van arra, hogy harmadszor is elárverezik a kisjenői házakat. De Vaida belügyminiszter semmi esetre sem reflektál rájuk, aminthogy nem is reflektálhat.

— Külön pont a 673 hold kisjenői föld. Ebből a környékbeli igényjogosultak között már 150 holdat osztottak szét, maradna tehát körülbelül 520 hold, amelynek fele legelő és csak a másik fele szántóföld. Tudomásunk szerint Vaida belügyminiszter Szamos megyében rendezett, szép birtokkal bir, teljesen valószínűtlen tehát, hogy ezért a birtokért elcserezné a magáét. Garoflid minisztersége alatt szó volt egy ilyen cseréről, azonban

ez már régen elveszítette aktualitását

és ezért teljesen tendenciózusnak vehető a bucaresti-i lapok támadása a belügyminiszter ellen.

— **A Graf Zeppelin** elindult Moszkva felé. Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin ma reggel nyolc órakor busz utassal startolt Moszkva felé.

— **Bezárták a temesvári Munkás-Otthon könyvkereskedését**. Temesvárról jelentik: A Munkás-Otthon könyvkereskedését felsőbb rendeletre Lázár kommisszár lezárta. A rendőrség szerint a lezárás azért következett be, mert az ujonnan alakult gyári és ipari munkások szervezetének tagjai ott engedély nélkül gyűléseket tartottak.

Hölgyek nélkülözhetetlen araszépitő szere a

Serail-crém

Készíti:

ROZSNYAY-gyógyszertár, Piata Avram Iancu, a CREDIT r.-t. tagja.

— **Házasság**. Muzsnay Bözsi és Petrányi László gépészmérnök folyó hó 6-ikán Budapesten házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Tűzriadalom Kisjenőn**. Vasárnap délelőtt meglehetősen ijedelmet keltett Kisjenőn a tűzoltóság alármirózása. A közeli Korhány pusztáról jelentettek telefonon tüzet. A tűzoltóság azonnal kivonult, azonban nem sok dolga akadt, mert csak kisebb szalmatűz volt melyet hamar eloltottak.

NÓGRÁDI-PENZIO

Tulajdonos: **Nógrádi Mária.**

Budapest, VIII., Rákóczi-tér 2.,

II. emelet, Telefon: József 443-29.

Szolid családis otthon. Elegánsan berendezett szobák. Mérsékelt árak, elsőrangú ellátás. Bejáró étkezők részére is.

— **Dr. Krenner Miklósné halála**. Dr. Krenner Miklós, erdélyszerte általánosan ismert hírlapíró és publicista felesége, ma délelőtt fél 10-kor kolozsvári lakásán elhunyt. Dr. Krenner Miklósné már évek óta betegeskedett. Aradról való távozásuk előtt, a köztisztelőben álló uriaszony fizikailag erősen leromlott. Az orvosi vizsgálat már akkor lesújtó eredménnyel végződött. Dr. Krenner Miklósné halálát férjén kívül egy fiu- és két leánygyermek gyászolja, ezenkívül rengeteg aradi ismerős és jóbarát részvéte sorakozik a kolozsvári rivatal köré.

— **Megkezdik a marosillyei járásbírósa építését**. Még 1914-ben, a világháború kitörése előtt megkezdtek a marosillyei járásbírósa épületének felépítését. A háború kitörésekor az építkezés félbemaradt. Minden intervenció hiába való volt, nem volt pénz az építkezésre. Most Bogdan Nicolae parlamenti képviselő közbenjárására hozzáfognak a felépítéshez. Az idén az épület egyik szárnyát fejezik be, úgyhogy a járásbírósa még ez év folyamán beköltözhetik.

— **Meggyilkolt ember az országúton**. Temesvárról jelentik: Tegnap este Erzsébetfalva és Beregszó közötti országúton a járókelők egy szőroncsolt fejű embert találtak holtan, vérbefagyva, akiről megállapították, hogy Gaitza János, 76 éves beregszói lakossal azonos. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy a szerencsétlen ember fejét puskatussal, vagy fokossal roncsolták szét. A gyilkosság elkövetésével Ziegler Miklós erzsébetfalvai mezőőrt gyanúsítják, aki azonban erélyesen tagad. A csendőrségnek az e feltevése, hogy Gaitza Jánost szőlőcsempészésen érte a mezőőrség és ezért gyilkolta meg.

— **Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1-2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet alaposan kitisztítja az emésztőulakokat.** Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a **Ferenc József** vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Szeptember 16-án kezdődnek a tanítások**. Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi miniszter rendeletet intézett az összes tanintézetekhez, amelyben jelenti, hogy az idei tanításokat e hó 16-án mindenütt meg kell kezdeni. A miniszteri rendelet az iskolakönyvek beszerzésére a tanítás megkezdésétől számított egy hetet engedélyez.

— **Tegnapelőtt újra autó és kerékpáros karambolja volt Aradon**. Tizenegy óra tájban Seretea János, a Rudkovszky-rézöntőde művezetője, Ar. 1170 számú autójával elütötte az előtte haladó Csapó Bálint 15 éves tanulót. A fiu, aki biciklin ment, ki akart kerülni egy szembejövő kerékpárost, de helytelen oldalra hajtott és így az autó, amely a Deák Ferenc utcából fordult a Lázár Vilmos-uccába, elgázolta a biciklist, aki jobb lábát törte. Az örszemcses rendőr megállapítása szerint a balesetért nem az autóvezető, hanem a szerencsétlenül járt biciklista okolható.

— Testi, muzikális és művészeti képzés elsőrendű kezében van a Pataki gimnasztikai és mozgásművészeti iskolában. Beiratás gyermekeknek és felnőtteknek naponként Strada Consistorului (Batthyány-ucca) 20.

— Különös véletlen juttatott rendőrkézre egy régóta körözött betörőt. A Hal-téren tegnap nagy verekedés támadt. Chibovici Ödön és Pariol Francisc fiatalemberek között. A verekedésbe beleavatkozott Selegean István 23 éves rovinei illetőségű. Aradon, a Strada Sava Raicu 123. szám alatt lakó kovácslegény. Amidőn az őrszemes rendőr a verekedő fiatalembereket igazoltatta, kiderült, hogy Selegean István betöréséről büntetett fiatalember, akit különösen a kolozsvári rendőrség ismer közelebbről. Letartóztatták és most az irányban folyik a nyomozás, hogy nem-ez terhelte legújában valami büntetést Selegean lelkiismeretét.

Berger Klári

diplomás francia tanárnő
elvállal egy-két növendéket.
Staatsprüfungra előkészít.
Piata Avram Iancu No. 13.

— Egy időben ketten lettek rosszul az aradi Dacia-ban. Ma délután öt óra tájban pincér kereste dr. Luszt Ferenc hatósági orvost a rendelőjében és arra kérte, hogy siessen le a Dacia-kávéházba, ahol egy idősebb ur rosszul lett. Dr. Luszt azonnal lement a Dacia-ba, amelynek kártyaszobájában nem is egy, de két urat talált eszméletlenül. Az egyik asztalnál öntudatlan állapotban volt Czukor László ismert aradi fakereskedő, egy díványon pedig Bartha Salamon régi aradi kereskedő hevert. Bartha Salamon már magához tért, Czukor Lászlót azonban csak nehezen sikerült eszméltre téríteni. Kiderült, hogy a kártyaszoba közepén Bartha Salamon hirtelen rosszul lett és elvágódott a földön. Ezt látta Czukor László és a jelenet annyira fölzúgatta, hogy sirógörcsöt kapott, majd ájulásba esett s állapota sokkal komolyabbá vált, mint Barthaé. Dr. Luszt Ferenc a mentőket is kihívatta, hogy Czukor Lászlót elszállítsák de a közben magához térő fakereskedő ez ellen hevesen tiltakozott és kijelentette, hogy most már lényegesen jobban érzi magát. Ezalatt Bartha Salamon annyira összeszedte magát hogy elhagyta a helyiséget, később pedig Czukor László is eltávozott. A kettős rosszullet a kávéházban nagy izalmat keltett.

Olesó utazások: Lakberendezési vásár Budapest szept. 15-ig vizum nélküli feláru utazás WIENER MESSE szept. 7-14.

IGAZOLVÁNYOK és VASUTI JEGYEK Dácia hiv. menetjegyirodában (Sándor Fezenc könyv- és papírüzletében).

— Műkedvelő-előadás Mikalakan. A mikalakai gyermekműkedvelő csoport szombaton este a Szilágyi-féle „Sláger-mozgó” és vendéglő összes helyiségeiben nagyszerű, táncos egybekötött műsoros estélyt rendezett. A zsüri elnöke megtelet terem közönsége lelkesen tapcolt a szereplőknek, akik közül különösen kitűnt a három kis Dorogi-leány. Az apró primadonnák óriási hatással énekeltek és táncolták el a „Csicsónénak három lánya” című slágerét édesapjuk, Dorogi Sándor mandolinkíséretével. Nagy sikert arattak még: B. Koszta Iona, Boros Elza, Szótt Ilonka, D. Dupák Ilonka, Czéh Margit. A férfiak közül: Diósi Lajos, Heitler Péter, Csösz Gábor, Undi László, Bayer Antal, Rosenberg Mihály tetszettek a közönségnek, amely kitűnő hangulatban maradt együtt a reggeli órákig.

— Talált tárgyak. Az aradi államrendőrség értesíti a közönséget, hogy a Kossuth-uccai központi épületében a következő tárgyakat vehetik át igazolt tulajdonosaik: két csődör, egy kecske, egy Fekete Mihai névre kiállított igazolvány, egy akta-táska irásokkal, 450 darab pénzátfogó szalag, egy sárga telén, egy pej ló szerszámokkal, 4 szék, Két kacsa, egy gyermek-öltöny és nadrág, egy szürke férfi kalap, egy Joksa József névre kiállított személyazonossági igazolvány, egy pej paripa.

Autókatasztrófa érte Petráss Sárít

Gépkocsijával egy folyóba zuhant — Az autót kimentették, de a hirneves volt magyar színész nő holttestét nem találták meg

LONDON, szeptember 9. Ifjéni lapok antwerpeni jelentése szerint Lady Horns és barátja, akiben a londoni délutáni lapok Petráss Sárít gyanítják, gépkocsiról a Scheldébe zuhant: mindketten a vízbe fulltak. A lapok arra alapítják feltevésüket, hogy Petráss Sári pénteken Lady Horne elé a kontinensre utazott. A lapok szerint e tényre való tekintettel lehetőségként tétélezhető

fel, hogy a szerencsétlenség másik áldozata Petráss Sári volt. Petráss Sári lakásán és ismerőseitől nem lehetett megállapítani, hogy a művész hová utazott.

Esti jelentések szerint most már bizonyossággal megállapítható, hogy Petráss Sári a Scheldébe zuhant. A gépkocsi kiemelésénél ugyanis megtalálták a művész nő utlevelét.

Egymást pusztították a kormánycsapatok Buenos Airesben

Egy tévedés következményei — A tömeg kifosztotta a fegyverraktárakat

BUENOS AIRES, szeptember 9. A forradalmárok megtámadták a postahivatalt. Az őrség, hogy a támadás ellen védekezzen, eloltotta a hivatal lámpáit. A szemben levő kormányzósági palota őrsége erre azt hitte, hogy a forradalmárok támadták meg a postaépületet. Gép-

fegyverrel, sőt később ágyúval is löni kezdték az épületet. A tömeg a csatazajra megrohanva a fegyverraktárakat és fegyveresen lépett fel a kormányzósági palota őrsége ellen. A küzdelem három óra hosszat tartott. Hét halott és 56 sebesült maradt a csatatéren.

É R T E S I T É S !

MAISON GERÓNÉ női divatterme

BUDAPEST, IV. HARISBAZAR 6.

SZEPTEMBER 12-től MUTATJA BE ÚJ

OSZTÉLI és ESTÉLYI modell-kollekcióját

— Három betörést ismert be az elfogott betörő. Rusu István, az izgalmas hajszaitól ártalmatlanná tett veszedelmes titelfosztogató kihallgatása a rendőrségen egyre tart. A kihallgatást végző detektívek eddig már három nagyobb betörés beismerésére bírták rá. Megállapítást nyert, hogy az Iványi-, a Mayer- és Ariton-féle déli záróra alatt történt betörések is az ő lelkiismeretét terhelik. Kihallgatása még nem fejeződött be, mert minden bizonnyal bűnlajstroma a három betörésnek a beismerésével nem merül ki.

— Egy tengeralattjáró megmentett egy hidroplánt. Párisból jelentik: Váratlan ügyességgel sikerült tegnap a Garonne folyó medréből egy lezuhant repülőgépet kimenteni. A hadgyakorlatok alkalmával egy hidroplán motorhiba következtében leszállásra kényszerült. A gép a Garonne folyó torkolatánál ért a vízre, de a a pilóták elvesztették uralmukat a kormány feletti és a hidroplán a víz alá merült. Néhány lépésnyire a katasztrófa színhelyétől gyakorlatozott egy tengeralattjáró, melynek parancsnoka hirtelen ötlettel a folyóba merült és a süllyedő hidroplán alatt helyezkedett el. Sikerült is feneket érnie, mielőtt a hidroplán teljesen elsüllyedt volna. A következő pillanatban a tengeralattjáró ismét a víz felszínére emelkedett és kiemelte a hidroplánt is, a még életben levő két pilótával együtt. A tengeralattjáró életmentő parancsnokát lelkesen megéljenzették.

— Meghívó. Az aradi Iparosok Temetkezési Csoportja folyó évi szeptember hó 14-én délelőtt 10 órakor, az Iparos-Otthon dísztermében rendes közgyűlésen tartja amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az Elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó és határozatképes megállapítása. 2. Igazgatóság jelentése. 3. Pénztári jelentés. 4. Felügyelőbizottság jelentése. 5. Felbontások. 6. Felmentvény megadása. 7. Alapszabálymódosítás. 8. Igazgatósági és választmányi tagok megválasztása. 9. Esetleges indítványok.

— Lilian Gisht megharapta egy veszett kutya, South Norfolk-ból jelentik: A Connecticut államban nyaraló Lilian Gish, a kiváló mozi színésznőt egy veszett kutya megharapta. A művésznőt kórházba szállították, ahol azonnal Pasteur-oltással látták el. Egyelőre kórházi kezelés alatt marad.

— Az Aradi Korcsolyázó Egylet folyó hó 7-ről elmaradt közgyűlése, tekintet nélkül a megjelent tagok számára, folyó hó 21-én lesz megtartva. Elnökség.

* Greta Garbo karrierje a stockholmi borbélyboltból Hollywoodig. A Színházi Élet legújabb száma világszenzációt közöl: Megyery Ella hallatlanul érdekes stockholmi riportot ír Greta Garboról, aki egy borbélyüzletben szappanozott, majd elárúsító lány volt egy nagy áruházban, mielőtt filmszínésznő lett volna. Rengeteg érdekes képet közöl Ince Sándor hetilapja Greta Garbo cikkéhez, amely beszámol a világhírű svéd filmszínésznő királyi szereiméről. Ára 40 lej, negyedévi előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatal Budapest, VI. Aradi-ucca 8. sz.

Vaddisznócsorda halálra marcangolt egy cseh pénzügyőrt

— Borzalmas vadásztragédia —

POZSONY, szeptember 9. Borzalmas körülmények között halálos kimenetelű szerencsétlenség történt a napokban a borovi erdőben. Tesárek Bohumil pénzügyőrségi ellenőr vadászni ment ki a borovi erdőségekbe, amelyek különösen gazdag vaddisznóállományokról nevezetesek. Tesárek, aki nem tulságosan gyakorlott vadász volt, nem törődött ezzel, noha tudta, hogy az erdőben nemcsak egyenként, hanem csoportosan is előfordulnak a vaddisznók. Még mielőtt kiválasztott álláshelyére ért volna. Tesárek találkozott egy vaddisznócsordával, amely megtámadta őt. A szerencsétlen ember ahelyett, hogy elrejtőzött volna, rálépett az állatokra, amitől azok még jobban meg-

vadultak és Tesárek vad futásban volt kénytelen menekülni keresni.

Élet-halálra menő hajszá fejlődött ki, amely azonban nem sokáig tartott. Tesárek ugyanis meghalt, elesett, estében a puskája elsült és a golyó keresztülürta a jobb lábát, úgy, hogy egy tapodtat sem tudott tovább menni. A vaddisznócsorda keresztülürta rajta és az állatok agyaraikkal valóságos cefakokra tépték a boldogtalan ember testét.

Később egy erdőőr bukkant rá a haldokló Tesárekre, aki éppen csak hogy el tudta még mondani, mi történt vele, de néhány perccel a kórházba való szállítása után meghalt. A tragiku vadászszerencsétlenség környékszerte

160 lej

6 darab

művészi levelező-lap fénykép

Stojkovits és Békés P. Avram Iancu (Szabadság-tér)

Haladéktalanul be kell zárni a temesvári nyilvános házakat

A házak tulajdonosai kártérítési pert indítanak a város ellen — Tükör Temesvár erkölcsi életéről

TIMISOARA, szeptember 9. A város egészségügyi hivatala tegnap rendeletet kapott az egészségügyi minisztériumtól, hogy a nyilvános házakat és azokat a helyiségeket, ahol prostituáltak tartózkodnak, haladéktalanul zárják be. Prostean Octavian dr. városi tiszt főorvos tegnap tanácskozást folytatott ebben az ügyben. Balta Coriolan dr. főpolgármesterrel, aki előtt azt fejtette ki, hogy erkölcsi, szociális és magánjogi okokból a minisztérium rendeletét azonnal végrehajtani nem lehet. A prostituáltakat nem lehet minden további nélkül kidobni az uccára, ezeknek valamilyen módon munkalehetőséget kell teremteni, de ezenkívül megbízható személyzetet is kell találni az új egészségügyi törvény végrehajtásának ellenőrzésére. Fontos szempont az is, hogy a nyilvános

házak tulajdonosai, akik ezévi illetőiket és adóikat kifizették, tömegesen pert fognak indítani a város, illetve a minisztérium ellen.

Ezzel kapcsolatban a város egészségügyi hivatala most tette közzé augusztus havi működéséről szóló jelentését, amelyből kitűnik, hogy augusztusban Temesváron 120 prostituáltat és 14 uccai nőt tartottak nyilván, továbbá 40 csavargónőt és 26 pincéernőt, akiket a városi ambulatóriumban rendszeresen megvizsgáltak. A múlt hónapban összesen 326 cselédeányt állítottak elő, akik közül 9 volt nemibeteg és 162 érintetlen. A nyilvántartott 26 kaszirnő közül 10. az 54 uccai, illetve csavargónő közül 8 volt beteg. A nyilvános házakban alkalmazott 125 prostituált közül 13-at találtak betegen.

— Minthogy pedig — mondotta — most már látják, hogy nemcsak énekelni tudok, hanem színésznői képességeim is vannak, remélem, hogy szerződhetnek.

Ez a remény valóra is vált, nyomban aláírták a szerződést.

Ez az előzménye annak a komünikének, amely a párisi lapokban közli, hogy Adrienne Constant — a kis libapásztor — szeptember 15-én fellép a párisi Operában.

Eddig nagyon szép a történet, de most jön a hátha. Hátha nem is a libapásztorleányka csapta be az Opera igazgatóját, hanem... hanem az Opera igazgatója akarja becsapni a közönséget, azzal, hogy milyen kiváló tehetséget fedezett fel. A mai rossz színházi konjunktúrában ez sem lehetetlen.

A libák mellől az opera színpadára

Párisból jelentik: A történet ott kezdődik, hogy a párisi opera igazgatóságának figyelmét névtelen levélben felhívták egy fiatal libapásztor-leánykára, aki a levélíró szerint csodálatos hanganyaggal rendelkezik. „Bougivalban él ez az egyszerű leányka — adta meg a bővebb felvilágosítást a levélíró — ott legelteti nyáját és az opera igazgatóságának feltétlenül meg kell hallgatnia, mert ilyen ragyogó szoprán nem termett még a földön.“ Hét próbaszerepet játszott valóban nem minden bizonnyal teremt és ha egyet-egyét sikerül felfedezni, az bizony minden költséget és fáradságot megérdemel. Így gondolkozott a párisi opera igazgatója is, amikor elolvasta a levelet, mert az egyik rendező kíséretében nyomban autóbá vágta magát és meg sem állt Bougival-ig.

Bougival Páristól néhány kilométernyire fekszik, az autó előkelő utasaival tehát hamarosan megérkezett. A levélíró utasításai alapján egy-kettőre meg is találták a kis pásztorleányt, ép a libáit dédelgette. Kissé meglepődött, amikor az elegáns karosszériből két jól öltözött ur szállt ki és egyenesen feléje tartott. Az ismerkedés hamarosan ment, rátérhettek tehát a próbára. És a kisleány énekelni kezdett. Lágyan, elbűvölően, mindjobban nekihívulva és amikor az utolsó hangszőlányok is elszálltak a levegőben, az opera igazgatója csak állt és jó ideig felé, míg szóhoz tudott jutni. A többi már gyorsan ment. A kisleány megszánt libapásztornek lenni, az igazgató kikötötte, hogy másnap minden körülmények között jelenjen meg az operaház igazgatói szobájában.

Másnap, izgatottan várták a kis libapásztor az igazgatói szobában és abban a percben, amikor az érkezését várták, egy elegáns, kifosztott hölgy nyitott be az ajtón:

— Megérkeztem — és az Opera igazgatójának most már másodszor volt alkalma a csodálkozásra.

És az elegáns, kiruzszott hölgy beszélni kezdett. Elmondta, hogy soha életében nem örökölt libákat, egyetlen vágya örökké az volt, hogy tagja lehessen az Operának, de minden hiábavalónak bizonyult, akárhányszor jelentkezett felvételre, mindig elutasították. Amikor már látta, hogy szépszerével nem megy, elhatározta, hogy más módon hívja fel magára a figyelmet. Kiment Bougival-ba, felöltözött libapásztornek és azután megírta a névtelen levelet.

A KERESKEDŐ VEREJTÉKES ARCCAL olvassa este a pénztárlapot. De nem a melegtől, hanem a gondoktól verejtékes az arca: miből fog fizetési kötelezettségének eleget tenni? Ha felkeresi kiadóhivatalunkat, nagyon értékes tanácsot adunk Önnek: hogyan emelheti forgalmát. Már egy hét múlva megkapja az első kellemes meglepetést: emelkedik a napi bevétel!

Selyemcsempészs Popovici pénzügyminiszter kocijában

TIMISOARA, szeptember 9. Tegnap délután a Zsombolyán keresztül haladó Simplon-expresszen nagyobb szabású selyemcsempészszt fedeztek fel, amelynek különös érdekességet ad az a körülmény, hogy a csempészs ugyanabban a kocijában történt, amelyben Popovici Mihály utazott. Az expressz megérkezése után a zsombolyai állomáson szolgálatot teljesítő vámhivatalnokok előzetes értesítés alapján átkutatták a vonatot és Popovici pénzügyminiszter kocijában előbb az illemhely viztartánya fölött 8 kilogramm súlyú csomagot, amelyet ismeretlen tettesek csempészttek oda, majd a Waggon-Lits társaság csomagkocijában, amely Lyon és Bucuresti között közlekedik, 50 kilogramm súlyú finom selymet találtak. A viztartály fölött talált csomag is selymet tartalmazott. A csempészsről nyomban jelentést tettek a pénzügyminiszternek, aki elismerését fejezte ki a vámhivatalnokok éberségéért. Az eljárást ismeretlen tettesek ellen megindították és a Waggon-Lits társaság két külföldi illetőségű kalauzát felelősségre vonják.

Kommunizmus gyanuja miatt letartóztattak egy aradi eszperantistát

ARAD, szeptember 9. Tegnap délelőtt feltűnést keltő őrizetbevétel történt Aradon. Egy szigurancaféőtisztviselő és egy szigurancafedektív megjelent Kárpáti (Kohn) József ismert aradi fiatalember lakásán, aki Kohn Vilmos aradi festő és mázoló mester fia és kommunistákkal való összeköttetés gyanuja miatt fölkereszte a szigurancaféra, ahol kihallgatták. A kihallgatás során elébe tárták azokat az indokokat, amelyek alapján őrizetbe vették. Ezek szerint igen sok külföldi levelet kapott, többek között Oroszországból is. Kárpáti ezzel szemben azzal védekezett, hogy lelkes eszperantista és nem kommunista, hanem a világ eszperantistáival tart fenn szoros összeköttetést és ennek során még oroszországi eszperantistáktól is érkezett számára levél. Kárpáti intelligens fiatalember, akinek érettségje van és eddig még kommunista érzelmeiről sohasem tett tanúbizonyságot.

Béreljen KERPEL könyvtárában.

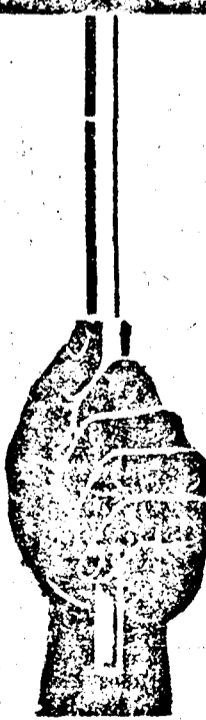
Adj szállást — kirabolnak

Egy Mosóczy-telepi asszony ráfizetett jószívűségére.

ARAD, szeptember 9. Tegnapelőtt Cigeran Péterné Mossóczy-telepi lakosnőnél 10 óra tájban bekopogtatott egy nő és szállást kért tőle. Elmondta, hogy Déváról jött, utközben megbetegedett és holnap bemegy a közkórházba. Cigeran Péterné megszánta a nőt és adott szállást neki. Egy ideig még beszélgettek, majd lefeküdtek. Reggel, amikor Cigeran Péterné fölbredt, keresni kezdte az idegen nőt, akinek szállást nyújtott az éjszaka. Megdöbbenve konstataulta, hogy a nő eltiint, de vele együtt eltiint 5000 lej értékű ruhaneműje is. Rémműlten sietett a rendőrségre, ahol megtette a feljelentést az ismeretlen nő ellen, aki visszaélt jószágával. Megadta a személyleírást a bűnügyi osztályon, amelynek Nadaban György nevezetű detektívje vette kezébe a nyomozást és a személyleírás alapján a Mossóczy-telepi mozi mellett gyanús lett neki egy nő. Igazolásra szólította föl. Kiderült, hogy a nőt Lázár Florikának hívják és a kereszkérdések sulya alatt bevallotta, hogy ő volt Cigeranné látogatója.

Megállapítást nyert még, hogy Lázár Florika rovtomultu nő, akit a dévai rendőrség is köröz. A rendőrség telefonon beszélt a dévai rendőrséggel, ahonnan azt a felvilágosítást kapta, hogy Lázár Florika igen veszedelmes nő, akinek régi trükkje a betegség ürügyével való szálláskérés, hogy azután, amikor a házbéliek alszanak, minden keze ügyébe esőt elemelhessen. Aradra kizárólag azért jött, hogy lophasson. Beismerő vallomás után átadták az ügyészségnek, ahol letartóztatásban maradt.

AZ
UJSÁG
Utazási Irodája
BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 43.
levélben is készséggel áll mindenkinek rendelkezésére teljesen díjtalanul.
HA UTAZNI AKAR,
feltétlenül az Ujság Utazási Irodájához forduljon felvilágosításért. — Szakszerű válaszok, gyors és pontos elintézés.

LEGUJABB.

Meghalt a szombati autókatasztrófa ötödik áldozata

KAPOSVÁR, szeptember 9. A Balatonmária mellett történt nagyarányú autókatasztrófa ötödik áldozata, Budaházy Miklós százados édesanyja, özvegy

Budaházy Menyhértné ma délelőtt meghalt.

Az eddigi vizsgálat megállapította, hogy a sorompót leeresztették és csak a százados kérésére nyitották ismét fel. Megállapítást nyert az is, hogy a jelzőharang ütőkészülékének egyik dróttja elszakadt és így nem lehetett tudni, hány percnnyire van a vonat.

Zita exkirályné elitéli Albrecht házasságát

BUDAPEST, szeptember 9. Hunyadi József és Cziráky József gróf a közeli napokban Zita exkirályné megbízásából kommunikét tesztek közzé a budapesti lapokban Albrecht királyi herceg házasságával kapcsolatosan. Az ex-

királyné kijelenti a nyilatkozatban, hogy minden ellenkező hírrel szemben leszögezi, hogy miután Albrecht királyi herceg tudta és beleegyezése nélkül kötött házasságot, azt nem veszi tudomásul és elitéli cselekedetét.

Borzalmas tüzvész Pireuszban

A lángoló tengerben hajók és emberek pusztultak el

PIREUSZ, szeptember 9. Borzalmas tüzvész pusztít a kikötőben. Ma délben egy benzinzsállító hajónak tartánya kirepedt és a benzin a tengerbe folyt. A kikötőben nagy területen a tengervízen benzin uszott. Egy kikötői munkás a déli órákban pipára gyújtott és az égő gyujtót a tengerbe dobta. Pillanatok alatt lángban állott a tenger és a kikötőben levő hajók sorban kigyulladtak. A tüz terjedése oly hatalmas volt, hogy emberi erővel megakadályozni nem lehetett. A tankhajók hatalmas detonációval robbantak fel, a kikötői raktárak kigyulladtak és az egész környéken rettenetes pánik lett urrá. Nyolc vitorlás és két gőzhajó teljesen megégett. A parti kőolajraktárakban nagy a pánik. A tüzvészből származó károkat még megközelítőleg sem lehet megállapítani. Az első hiányos jelentések szerint a tüzvésznek tíz halott és többszáz sebesült áldozata van, az anyagi kár pedig felbecsülhetetlen.

lyozni nem lehetett. A tankhajók hatalmas detonációval robbantak fel, a kikötői raktárak kigyulladtak és az egész környéken rettenetes pánik lett urrá. Nyolc vitorlás és két gőzhajó teljesen megégett. A parti kőolajraktárakban nagy a pánik. A tüzvészből származó károkat még megközelítőleg sem lehet megállapítani. Az első hiányos jelentések szerint a tüzvésznek tíz halott és többszáz sebesült áldozata van, az anyagi kár pedig felbecsülhetetlen.

SIMOR FERENC

aradi fiatalember karrierje Berlinben

Moziszinészek és újságírók labdajátékmérkőzése. Rádiókiállítás Berlinben

*ARAD, szeptember 9. Ma hazaérkezett a berlini rádiókiállításról Weisz Márton aradi kereskedő, aki jelenleg a Schaub-gyárat képviseli. A kereskedőnek alkalma volt a német fővárosban összecsalózkodni egy Aradról tíz évvel ezelőtt elszármazott fiatalemberrel, aki kemény munkával és energikus küzdelemmel ismertté tette magát és ma Berlin egyik ismertnevű filmrendezője.

— Simor Ferenc — meséli a kereskedő — tíz évvel ezelőtt ment ki Berlinbe és csak az utóbbi időkben fedezték fel, mint tehetséges rendezőt. Együtt dolgozik Verebes Ernővel, a kivel egy nagyobbszabású filmet készített, amelyet az UFA fogadott el. Ezt a filmet már Simor Ferenc rendezi és sokszor reggel öt óráig folyik a megfeszített munka. Simon valószínűleg ott is marad végleg az UFA-nál, ahol méltányolni tudják tehetségét.

— Néhány nap múlva különben egy futballmérkőzés lesz, amely iránt egész Németországban hatalmas az érdeklődés és amelyben szerepet játszott az Aradról elszármazott Simor Ferenc is.

Az ismert moziszinészek mérkőznek meg az újságírókkal Berlinben és a bíró Simor lesz.

A moziszinészek csapatának összeállítását sikerült is megszerezniem — mondja Weisz Márton s egy összehajtott cédulát vesz elő tárcájából. — Ime, itt van.

Kapus: Ottó Waldburg, bekkek: Huszár Pufi és Szenes Ernő. A csapatban még E. L. Diehl, Harry Liedke, W. Jansen, Verebes Ernő, Kampers Arno és Léderer játszik, mind a filmvilág hírességei. Az első labdát Liane Haid, az ismert filmsztár rugja. Mondhatom, Németországban kíváncsian várják a mérkőzés eredményét.

— Valamit a rádiókiállításról?

— A Schaub-gyár bemutatott egy nagy-

Rendező lett az UFA filmgyárnál
Együtt dolgozott Verebes Ernővel

lyozni nem lehetett. A tankhajók hatalmas detonációval robbantak fel, a kikötői raktárak kigyulladtak és az egész környéken rettenetes pánik lett urrá. Nyolc vitorlás és két gőzhajó teljesen megégett. A parti kőolajraktárakban nagy a pánik. A tüzvészből származó károkat még megközelítőleg sem lehet megállapítani. Az első hiányos jelentések szerint a tüzvésznek tíz halott és többszáz sebesült áldozata van, az anyagi kár pedig felbecsülhetetlen.

szertü, olcsó háromlamps készülék — meséli a kereskedő. — Láttam még Mihályi Dénes távolbalátóját, amely mellett egy amerikai is kiállított távolbalátót, ugyanazon rendszerre alapítva, mint Mihályi Dénesé. A gép olcsó, talán hatezer lejbe kerül és akinek olyan erős készüléke van, hogy nappal is foghatja Königswusterhausen állomását, hasznát is veheti a távolbalátónak, miután ez a leadó naponkiüt távolbalátási kísérleteket is végez. De egyelőre még nagyon gyermekcipőit járja e a találmány.

ÉRDEKES HIREK

A szobrok kozmetikája. A klasszikus idők tudományos kutatói olykor meglepő dolgokat hoznak napvilágra. Kiderült például, hogy a mai idők kozmetikájának ezer gondja és fogása semmivel sem több, mint amivel a régi görögök a márványszobrokat ápolták. A fehér márvány maga kissé nyersfényű és a görögök rájöttek, hogy a márvány tónusán is lehet kozmetikai ápolással változtatni. A márványszobrot épügy mosták, kenték, kendőzték, ápolták és illatosították, mint a mai hölgy teszi, de a saját arcával. Sőt Homolle francia tudós, aki Delphiben ásatásokat végzett, egy érdekes feliratra bukkant, amely pontosan leírja a szoborápoló kenőcs receptjét. Eszerint a márványt először vízzel és salétrommal alaposan meg kell mosni, aztán olaj és viasz keverékével bedörzsölni, majd rózsakenőccsel megegyszer átkenni, ami aztán husra emlékeztető tónust ad a márványnak. Ha tehát a mai hölgy szemrevetést kap, hogy tulsokat ruzsozza magát, ezután magára a klasszikus görög szobrászatra hivatkozhat védekezésül.

— A spanyol király megakadályozta a 72 éves hercegnő esküvőjét. Párisból jelentik: A 72 éves Amédée de Broglie hercegnő és a nála harminc évvel fiatalabb Orleans-Bourbon Ferdinánd herceg esküvőjének most kellett volna teljes csendben megtörténnie Ventimigliában. A menyasszony Párisból érkezett oda, a yöle-

Kibirja fogainak külseje és ápoltsága a közönség kritikáját?

Vagy győzött a pusztító küzdelemben a kellemetlen szagot árasztó szájsav? Ez az ellenség, mely az ételmaradékok erjedése folytán keletkezik, addig működik, míg a fogak zomancát teljesen elpusztítja. Lyukak keletkeznek, ami a tökéletes pusztulás kezdete. Idejében vegye tehát segítségül a Gellé Frères-féle fogpépet, amely frissítő aromája és tonikus tulajdonságai révén hamar megszünteti a szájsavat és a kellemetlen szagot és előterbe tolja fogainak sugárzó fehérségét. Fogadja meg ezt a tanácsot és tegyen próbát egy heten át a Gellé Frères-féle fogpéppel. Akkor azután meg fogja érteni, hogy Gellé Frères fogpépe miért olyan kedvelt és miért ragaszkodnak annyira hozzá.

Az arany arakon gyógyszerárakban, drogériákban és jobb káoszertárakban kapható.

génynek azonban még a pályaudvaron be kellett vallania, hogy az esküvőt el kell halasztani, mert a spanyol király megtagadta beleegyezését és ezért a spanyol konzul nem adta ki az esküvőhöz szükséges okiratokat. A yölegény ezután Madridba utazott, hogy anyja és más befolyásos személyiségek segítségével megszerezze a király engedélyét.

O Az ATE nyerte a törpe futballbajnokságot. Vasárnap délelőtt került befejezésre a Gloria-CFR óvártéri sporttelepén az a kombinált, kiesési rendszerű törpe futballbajnokság, amelynek a megrendezéséért Vidák Ferenc ismert aradi sportembert illeti elismerés. A döntőben az ATE és a Voita veretlen csapata találkozott. A kis futballpalánták mérkőzése szép sportot nyújtott. A mérkőzést az ATE fiataljai nyerték 5:0 (3:0) arányban imponáló biztonsággal. Az ATE-törpék különben összes mérkőzéseiket fölényesen nyerték, amint 28:0-ás gól arányuk igazol legfényesebben.

O A Kinizsi a Dura-kupa győztese. Temesvárról jelentik: A Dura-kupa döntőjében a két ősrivalis, a Kinizsi és a TAC mérkőzött meg. A mérkőzést és a kupát a lendületesebb Kinizsi nyerte 2:0 (2:0)-ra.

O A NAC nyerte a Nagyvárad Napló serlegét. Nagyváradról jelentik: Vasárnap tartották meg a Nagyvárad Napló napilap által kitűzött serlegért folyó küzdelmek döntő mérkőzését a NAC és a Törökves csapat között. A mérkőzést a formában levő NAC nyerte 1:0 (1:0) arányban és ezzel a serleget elnyerte.

MENNYI BOSSZUSÁG VAN A LAKÁSKERESÉSÉNÉL! Miért? Mert senki sem írja meg pontosan, milyen lakást akar kiadni, vagy ki akar bérelni? Fáradság kiadóhivatalkunkba, mi olyan hirdetést állítunk össze Önnek, hogy csak az keresi tel, akinek az Ön lakása tényleg megfelel és csak az ajánlja Önnek a lakását, akinek az Ön részére valóban megfelelő lakása van.

Üzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árakon kapható:
linoleum viaszosvászon, gummikabát, kókusz szőnyeg, láb-
 törölők, játékok és autótető vásznak stb.
Linoleum A. STECKL cégnél **Arad, Bulev. Regina Maria 8. sz.**
 Üzletünket november 1-én Fischer Eliz-palotába helyezzük át.

SPORT KÖZLÖNY

Meglepetés a magyar ligabajnokság startjánál

A Ferencváros a Bocskayval szemben elvesztette első mérkőzését

BUDAPEST, szeptember 9. Gyönyörű napsütéses délután kedvezett a profiligai bajnoki startjának. Az ideális futball idő és a bajnoki mérkőzések előrevárható izgalmai, már a kora délutáni órákban megindították a közönség tizezeit, akik kíváncsian várták az ötödik profibajnokság nyitányát. A mérkőzések közül a Debrecenben lejátszott „Magyar Kupa” győztes Bocskay és az exbajnok Ferencváros találkozás eredménye volt a start szenzációs meglepetése: a „Fradí” veresége. Kétségtelen, hogy a Bocskay kivételes képességű csapat és első ízben nem most diadalmasodott a ferencvárosiak fölött, de azért a mostani győzelmére, még a legoptimistább Bocskay-hívők — titokban is — alig mertek gondolni. Az első félidőben a Ferencváros vezet 2:1-re, Toldi góljaival, míg a debreceni csapatból Markos eredményes. Szünet után a debreceniek nagyszerű csatárjátékkal uralják a helyzetet. Teleki góljával egyenlítenek és Vince révén a 3:2-ös győzelmet megszerzik. A

debrecenieknek alkalmuk volna még jobban növelni az előnyt, de a balszerencse melléjük szegődik és így a „Fradí” megmenekül a súlyosabb vereségtől.

A bajnok Ujpest az újból első ligabeli Vasas fölött 4:1 (2:1) arányú győzelmet aratott. A Vasas vezető gól után P. Szabó (3) és Spitz lövik az ujbóli gólokat. A szombat este diadalmas amerikai turájáról hazatért Hungária a lendületes Kispestet otthonában — a sárkánybarlangban — intezte el 3:1 (3:1)-re. A Hungária az első 20 percben bebiztosítja a győzelmet Hores, Barátky és Skavarek góljaival. A kispesti becsületgölt Senkey II. szerzi meg.

A III. Kerület F. C. gyenge játékkal győzött 2:0 (0:0)-ra a második ligából feljött dunántúli proficsapat — Sabária — felett. Pécselt a Nemzeti 3:2 (2:0)-ra veszített a Pécs-Baranya ellen, a baranyai csapatot a szerencse és a bíró segítette a győzelemhez.

Egy győzelem, egy vereség a Crisana aradi mérkőzéseinek mérlege

ARAD, szeptember 9. A bajnoki start előtt egy héttel, a nagyváradi Crisana vendégszereplése már komoly készülődést jelentett a vasárnap meginduló pontokért való küzdelemre.

AMTE—Crisana 2:1 (1:1). A vezetés a nagyváradiaké Máthé révén. Az AMTE Csajka góljával egyenlít. A győztes gólt Dobraszerzi meg tizenegyesből.

Crisana—Olympia 2:1 (0:1). Az első félidőben Barbu I. lövi a vezető gólt. Szünet után Bonár egalizál és Máthé megszerzi a győzelmet.

O Olympia—Gloria-CFR 2:2 (1:1). A vasárnap lejátszott mérkőzés az erőviszonyoknak megfelelően, döntetlenül végződött.

O Az Iliai SC Brádon játszott vasárnap és 3:2 arányú vereséget szenvedett ellenfelétől, a Zarándultól.

O Sirliai SC—Lippai SC 1:1 (0:0). A Lippán lejátszott mérkőzés az erőviszonyoknak megfelelően, döntetlenül végződött.

O Mérkőzések a Banatul érmeiért. Kis-szentmiklósról jelennek: A Banatul ünnepi mérkőzése a következők voltak: Banatul—Titanus 0:0. Hakoah—Juventus 1:1. Juventus—Titanus 5:3. Hakoah—Banatul 1:0. Az ünnepély lefolyásáról holnap közlünk részletes beszámolót.

O Győzött az ATE Zsombolyán. Zsombolyáról jelentik: ATE—ZsSe 1:0 (0:0). Az ATE tartalékok csapata értékes győzelmet aratott a jó képességű ellenfele felett.

O Pankotai Sparta—Csermői SC 4:1 (0:1). Csermőről jelentik: A jóképességű Sparta csak nehezen tudja maga alá gyurni a bemutatkozó mérkőzésen jól debutáló csermőieket. Bíró: Walter.

O Az AAC Nagyszalontán. Nagyszalontáról jelentik: Corvin—AAC 3:3 (2:1). A tartalékok aradi csapat csak felsikret tudott elérni az otthonában játszó szalontai csapat ellen. Az aradiak góllövői Mondok (2) és Erky. A szalontai gólokat Budó, Darok és Lakatos szerezték meg. Bíró: Székely.

Gyenge mezőnyök a TAC országos atletikai versenyén

TEMESVÁR, szeptember 9. Vasárnap a TAC országos atletikai versenyén ismét szomorú megnyilvánulását láttuk az ország haladók atletikai életének. A versenyen gyenge teljesítmények voltak. Egyébként a temesvári atléták nagy száma mellett megjelentek a nagyváradi, a lugosi és vulkányi atléták. Aradot három induló képviselte a versenyen. Meglepetésre a startnál láttuk a pompás rekorder súlydobbó bajnokunkat Fritz Sándort, aki több, mint két éve nem vett súlygolyót a kezébe és mégis határozottan jó eredményt ért el, ami fényes dokumentuma annak, ha ismét komoly munkába fog, akkor ismét a régi nagyszerű atléta lesz. A másik két versenyző Ha-

Szenzációs magyar győzelmek a magyar—olasz uszómérkőzésen Uj európai rekordot állított fel a 4×200 méteres magyar gyorsúszó staféta

BUDAPEST, szeptember 9. Előkelő, körülbelül 5000 főnyi nézőközönség előtt, Horthy kormányzó jelenlétében folyt le a magyar—olasz uszómérkőzés második napja, melynek folyamán a magyar uszók végig szenzációs eredményeket értek el és többek között egy Európa-rekord is megdőlt s egyet beállítottak. Los Angelesben a magyar uszók ezek szerint elsőrendű szerepet fognak betölteni. Az eredmények a következők:

4×200 m. staféta: 1. Magyarország (Wannie II., Baranyay, Wannie I., Bárány dr.) 9.30.6. Uj magyar és Európa-rekord, jobb mint az USA-staféta olimpiai rekordja. **100 m. gyors:** 1. Bárány dr. (MESE) 58.6 (a magyar és Európa-rekord beállítva). 2. Wannie II. (SzUE) 1.01. 3. Mészöly (BBTE) 1.02.2. **100 m. mell:** 1. Haidl (UTE) 1.19.4. 2. Schaeffer (EWASC) 1.20. 3. Lantos (FTC) 1.23.8. **100 m. hát:** 1. Nagy (UTE) 1.15.2. 2. Bitskey (MESE) 1.16. 3. Koller (EWASC) 1.17.2. **3×100 m. staféta:** 1. UTE 3.30.8. 2. EWASC. 3. FTC. **200 m. hölgy-gyors:** 1. Lenkey Magda (III. ker.) 2.52.6, uj magyar rekord, az eddiginél 7 mp-cel jobb.

A meeting után Horthy kormányzó a győztes stafétát és a Nürnbergben győzedelmes vi-

CIROKOT minden meny- vásárolok
 nyiségben
ELEK GYÖRGY seprő-
 gyár.
 BUDAPEST, VI., Kartács-ucca 20—22.
 Távirat: Elekbesen.
 Budapest, telefon: 921—12.

MERANO (Italia)
KURPENSIO Dr. BALOG

Legmodernebb kényelem. — Fürdőszobás apartementek. — Diätikus konyha. — Hízó- és fogyókúra

valetz, aki szorgalmasan dolgozik, de magára hagyva és szinte senkitől se támogatva. Vele együtt jól szerepelt Karatos is, aki szintén minden tréning nélkül szállt be a versenybe.

Részletes eredmények: 100 m.: 1. Löwenfeld 11.2 mp., 2. Valceanu, 3. Pénczes. 200 m.: 1. Löwenfeld 25 mp., 2. Valceanu, 3. Pénczes. 400 m.: 1. Pittini 54 mp., 2. Gigics, 3. Wild. 1500 m.: 1. Karatos (ATE) 4 p. 58.2 mp., 2. Varga, 3. Pokorni. 5000 m.: 1. Moskovitz 18 p. 39.7 mp., 2. Pokorni, 3. Karatos (ATE). 110 m. gátfutás: 1. Coste 17.2 mp., 2. Pechtold, 4x100 m. staféta: 1. TAC a) csapat 47.3. Svédstaféta: 1. TAC a) csapat. Magasugrás: 1. Mercescu 160 cm., 2. Knoblauch 160 cm., 3. Marschall 152 cm. Távolugrás: 1. Fischer 617. cm., 2. Coste 592 cm., 3. Valceanu 534 cm. Hármassugrás: 1. Coste 12.04 m., 2. Fischer 11.97 m., 3. Hoffmann TAC 11.95 m. Súlydobbás: 1. Fritz (AAC) 13.46 m., 2. Havaletz (AAC) 11.34 m., 3. Ries 11.30 m. Diszkoszvetés: 1. Havaletz AAC 39.87 m., 2. Somogyi 36.05 m., 3. Fritz AAC 35.37 m. Gerelyvetés: 1. Véber 43.90 m., 2. Csiklány 42.62 m., 3. Ries 42.59 m.

O A TMTE sikere Jugoszláviában. Ujvidékről jelentik: A temesvári munkáscsapat vendégszereplése a teljes siker jegyében zajlott le. Az ellenfele a Radnicki csapat volt, amelyet 5:3 (4:0) arányban győzött le a szép játék után.

O Szépen szerepelnek az ATE tornászai. Az ATE-tornászok az elmúlt hét vasárnapján Nagyszentmiklóson vendégeskedtek és ott a Temesvári TE, a nagyszentmiklósi Soimii, a német-szentpéteri Eintracht és a resicai UDR tornászai előtt megnyerték a csapatversenyt. A csapat tagjai Nagyszentmiklóson Somogyi János, Bartos Lajos, Gábris Andor, Bartos István, Sugár Nándor, Hoffmann Henrik, Sándor István és Drasztil Károlyból rekrutálódtak. Most vasárnap az ATE-tornászok következő ötös csapata: Somogyi János, Mattuschik István, Bartos Lajos, Gábris Andor és Hoffmann Henrik Kolozsvárott öregbítette jó hírnevét és a Budapesti TC világbajnok csapata mögött harmadik helyre került. A versenyen a magyar világbajnokok valóságos artistaprodukciókkal szórakoztatták a nagyszámú közönséget, akik viharos tapssal honorálták a szép gyakorlatokat. Kijutott a sűrű tapsból az aradi tornászoknak is, akik csak azért szorultak harmadik helyre a kolozsváriak mögött, mert azok tizes csapattal szerepeltek és így több egységet tudtak szerezni.

Szenzációs magyar győzelmek a magyar—olasz uszómérkőzésen Uj európai rekordot állított fel a 4×200 méteres magyar gyorsúszó staféta

zipolócsapatot páholyába hívta meg és a nemzet köszönetét fejezte ki nekik. Személyesen nyújtotta át Homonnay II-nek az arany, Bárány dr.-nak és Wannie II-nek. Halussynak az ezüst, a csapat többi tagjainak pedig a bronz Signum laudist.

A vízipóló-kupa döntőjében a III. ker. 5:3 (2:1) arányban győzte le a MAC-ot.

O Footballmérkőzések Kisjenőn. Kisjenőről jelennek: Kisjenői SC—Victoria (Borosjenő) 2:1 (1:1). Erős, heves iramu mérkőzés, melyet a jobb csapat nyert meg. Az irreális pálya minden kombinációt megküszöbített. A játék mindvégig a kisjenőiek kezében marad és a Victoria csak jól működő védelmének, különösen a kitűnően szereplő Bortos hávédnek köszönheti, hogy nem szenvedett súlyosabb vereséget. A kisjenőiek góllói Margittai és Nadaban, a Victoriaét Szigeti Jolán, a híres női futballista lőtte. Bíró: Marica. — **Kisjenői SC II.—Victoria II. 2:1 (1:1).** A KSC II. csapata is megérdemelten győzött. Góllövők: Fazekas (2), illetve Scherer. Bíró: Reztler. — **Szentannai MSC—Patria (Erdőhegy) 2:0 (0:0).** A mérkőzése a kisjenői pályán játszották. A jobb szentannai csapat biztosan nyert. Góllövők: Ackermann és Teiber, Bíró: Durst.

Hat. eng. végeladás! Siessen még a készlet tart! A Gratia fehérneműgyár városi üzletében Arad, Str. Gen. Grigorescu 2. (Tabaydi-u.) az összes raktáron levő áruk minden elfogadható áron kiárusítatnak

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Erdély iparossága a legnagyobb eréllyel küzd az igazságtalan forgalmiadó ellen

Reinhart Gyula, az aradi iparosság delegátusa a szatmári iparoskongresszuson — Az építkezés fellendítéséről, a fodrászok zárórájáról és sok fontos kérdéstről tárgyalt a szatmári kongresszus

Az Ipartestületek Országos Szövetsége vasárnap és hétfőn tartotta meg a szatmári iparos otthon dísztermében kongresszusát, amelyen mintegy ötszáz erdélyi iparos vett részt. Nyomban a kongresszus vasárnap délelőtti megnyitása után, Erdély iparossága egyhangú lelkesedéssel üdvözölte Károly királyt és hódolatát távirati uton juttatta a trón elé.

A kongresszus előadója Szabó Béni országgyűlési képviselő volt, aki az iparosság helyzetéről beszélt a kongresszuson, majd ismertette azokat a törvényjavaslatokat, amelyek ősszel kerülnek a kamara elé. Az adókérdés került második programpontra képpen a kongresszus elé.

Erdély egész iparossága a legnagyobb eréllyel foglalt állást a sérelmes és igazságtalan forgalmi adó ellen.

A kongresszus a nagyváradi delegátus javaslatát fogadta el egyhangúan, amely szerint, ha a kormány nem törli el nyomban a forgalmi adót, úgy Erdély iparossága elbocsátja a dolgozó munkásokat és bezárja a műhelyeket.

Ezután Reinhart Gyula, az aradi iparosság delegátusa ismertette a munkásbiztosítási törvényt, amelyben főként azt hibáztatta, hogy az intézménynek autonómiát nem ad, holott a genfi egyezmény ezt kifejezetten előírja.

Vasárnap délután az Ipartestületek Szövetsége tartotta meg választmányi ülését és közgyűlését, majd este kilenc órakor bankett volt a delegátusok tiszteletére.

Elbocsátott sörgyári tisztviselők kartellen kívüli sörraktárt létesítenek Temesváron

TIMISOARA, szeptember 9. Ez év augusztus 31-én, az üzleti év lezárása alkalmával Czell Jenő, aki a Temesvári Sörgyár főrendszervezője több társával együtt Temesváron tartózkodott és ennek a látogatásnak az a szomorú eredménye lett, hogy több tisztviselőt, akik már évtizedek óta álltak a gyár szolgálatában, elbocsátottak. Meneztettek Hellrich Lajos aligazgatót, aki 21 éve, Drechsler Sándor cégjegyzőt, aki 18 éve, valamint Petye Teréz hivatalnoknőt, aki 30 éve állott a cég szolgálatában. Az elbocsátott tisztviselők, a már régebben leépített kartársaikkal együtt elhatározták, hogy kartellen kívüli sörraktárt létesítenek Temesváron.

= Nyolc milliárd lejtel csökken az idei költségvetés. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszteriumból szerzett értesülésünk szerint az ország költségvetése ebben az esztendőben nyolc milliárd lejtel csökken.

= A nemzetközi szénmegegyezés terve megfűsült. Prágából jelentik: Az egyes széntermelő országok szénipari képviselői között tárgyalások folytak a termelési és eladási árak egyöntetű megállapítása érdekében. Ezzel ugyanis kiküszöbölni, vagy legalább is mérsékelni kívánták a világpiacra fennálló éles versenyt. Míg a kontinentális országok széntermelői gyakran nagy érdeklődéssel ellenérek is hajlandóknak mutatkoztak közös platformon dolgozni, addig Anglia bányatulajdonosai olyan akadályokat támasztottak, amelyek lehetetlenné tették az egyezséget. Az angolok azért ragaszkodnak a követelésekhez, mert a kormánytámogatások révén a többiekkel szemben sokkal kedvezőbb helyzetben voltak.

A kongresszus második napján az iparos nyugdíjintézet ügye került megvitatásra. Ezen tárgypont körül két irány alakult ki. Az első irány az állami aggkori biztosítás mellett kardoskodott, a másik irány önszervezés alapján óhajtott a problémát megoldani. A delegátusok végül a legközelebbi kongresszusra bízták a kérdés végleges elintézését.

A kongresszus ezután kifejtette álláspontját arról a jelenségről, hogy Romániában miért nem lehet az építkezést fellendíteni.

Az iparostanonc-kérdés ügyében az iparosság úgy határozott, hogy kéri fogják az új törvénytervezet módosítását olyformán, hogy a jövőben az iparostanonc oktatással kapcsolatos kérdések ne a közoktatásiügyi miniszterhez, hanem a munkaügyi miniszterhez tartozzanak.

A fodrásziparosokat Zima Tibor volt országgyűlési képviselő vezette a kongresszusra. Zima Tibor indítványára a kongresszus memorandummal fordul a munkaügyi miniszterhez, amelyben kéri, hogy a fodrásziparban a munkaszünet vasárnap déltől hétfő délig tartson.

A népes kongresszuson megjelent Dobos vármegyei prefektus és Frentiu, Szatmár város polgármestere. A prefektus kijelentette, hogy minden igyekezetével az iparosság ügyének eredményes elintézéséért fog sikarszállni a kormánynál. A kongresszus hétfőn délben véget ért.

= Új cégek és cégváltások Aradon. Borossebesi Fa- és Bányaipar Rt. felszámolását a törvényszék bejegyezte. Felszámoló dr. Cornel Iancu, dr. Virgil Bogdan, dr. Silviu Pascutiú és dr. Széll Lajos. — Radó és Társa aradi posztóárú-nagykereskedő cégnél Mittermayer Ödön és Weisz Gyula cégjegyzői jogosultságát és minőségét a törvényszék bejegyezte. — Grundmann Vasárúgyár Rt. aradi cégnél Zöpfel Rudolf igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék bejegyezte. — Transilvania Harisnyagyár Rt. Arad, céget a törvényszék bejegyezte. A vállalat részvénytőkéje 100.000 lej, amely 100 darab ezer lej névértékű részvényből áll. Az igazgatóság tagjai Cstey Sándor, Gubányi Vincéné szül. Kő Anna és Medve Imre

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytőzsde, volt Andrassy-tér 16

Karácsonyi-dohánytőzsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fiiszertülete v. Orczy- és Dezső-ucca sarak,

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kladóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap számában feltétlenül meg fog jelenni.

= Helyi valutaárak. Valuták: Budapest 29.60, Bécs 23.90, Berlin 40.25, Zürich 32.60, Páris 6.60, Prága 5, New-York 168, Milánó 8.90, London 817, Belgrád 2.98. Devizák: Budapest 29.47, Bécs 23.80, Berlin 40.27, Zürich 32.61, Páris 6.64, Prága 5.00, New-York 168.20, Milánó 8.84, London 819.

= Négy milliárd lejt oroz el a feketeszeszmaffia évenként az állam bevételeiből az adózók terhére. A politikai élet megélénkülésével egyidejűleg a gazdasági politikai front is mozgalmassá vált. Sőt az üzleti életben is érezhető már némi lüktetés. A CONSUM, amely pontos szeizmográfia az ország minden gazdasági mozgulásának, szeptember 7-iki legújabb számában már mutatja is, hogy a gazdasági élet különböző területein az őszi idény készülődései, tervezetései, tranzakciói megkezdődtek. A legszélesebb érdeklődésre tarthat számot a Consumnak az a leleplező cikke, amelyben részletesen feltárja, hogy négy milliárd lejt hogyan és milyen eszközzel oroz el a feketeszeszmaffia évenként az állam bevételeiből az adózók terhére. Minden termelőt és fogyasztót egyaránt érdekel a Consum minden cikke és információja, amely úgy eladásnál, mint vételnél, minden üzletkötésnél hasznos biztosit az olvasónak. Kérjen mutatványszámot a kladóhivaltól, Cluj, Str. Iuliu Maria 3. szám.

Az ERDÉLYI ÉLET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

NYILTTÉR.

E sorvat alatt közzétételért nem vállalunk felelősséget

Az Aradi Cukorgyár Részvénytársaság Igazgatósága és Felügyelőbizottsága fájdalommal tudatja igazgatósági tagjának

Dr. Robu János
úrnak

elhunyát.

Az elhunyt vállalatunk létesítésében tevékeny munkásságot lejtett ki.

Emlékét örök időn át őrizni fogjuk!

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen férjem,

Dr. Robu János

jobblétre szenderülése alkalmával, fájdalomban való osztozásukat mindazoknak köszönöm, kik akár a temetésen való megjelenésükkel, akár részvénytáviratukkal a drága halottról megemlékeztek.

özv. Dr. Robu Jánosné
szül. Puticiu Valeria
és családja.

Minden külön értesítés helyett.

FIGYELEM!

Legújabb öszi és téli női és leányka-felöltők, továbbá bundák minden kivitelben a legolcsóbb napi árban kaphatók:

Juliu PLESZ Gyula

cégnél Arad, a színház hátsó bejáratával szemben. Kérem a címre figyelni! — A CONSUM R.-T. tagjai készpénz árban lesznek kiszolgálva.

Rádió műsor

— Romániai idő. —

SZERDA, szeptember 10.

Bucuresti. 13. Gramofon. 13.50. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 20. Gramofon. 21. Hertz zongoraművész játéka. 21.45. Steinbach Hilda dalestje. 22.15. Theodorescu hegedűművész játéka. — Budapest. 10.15. Az országos Postászenekar hangversenye. 13.05. Hangverseny. Közreműködik: Bicara Betta (ének) és Németh Anna (zongora). Zongorán kísér Polgár Tibor. 5.10. Dr. Kennessey Magdolna felolvasása: „Jókai és Petőfi barátsága és maghasználása“. 6. zalai Szalay László dr. novellái. 6.30. szotyori Nagy Jolán magyar nőiákat zongorázik. 7.15. Olasz nyelvoktatás (Gallerani Bonaventura). 7.50. Operettrezletek. 9. Vidám est. Rendező: Békeffy László. Majd: debreceni Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye a Gellért nagyszállóból. — Belgrád 18.30. Rádiónégyes. 21. Operariák és kettősök. 22.20. A keringőkirály című hangosfilm közvetítése a Kolarac-moziból. Utána esetleg vendéglői zene. — Prága. 11.30. Gramofon. 20.55. Tamburazene. 21.25. Brno. 22.30. Schulhof Ervin Chopin műveit játsza. — Wien. 12. Gramofon-dalok, a szünetben a népszövetség X. ülésezésének megnyitása Genéveből. 13. Cerdá-zenekar. 16.15. Haupt-zenekar, Rados-Bock Hilda énekesei közreműködésével. 21.15. Steiner György hegedűestje. 23.20. Gangelberger-zenekar. — EGYÉB EUROPAI NEVEZETESÉG: Zágráb. 21.35. Wagner Trisztan és Izolda c. háromfelvonásos zenedrámája gramofonon.

CSÜTÖRTÖK, szeptember 11.

Bucuresti. 13. Gramofon. 13.50. Gramofon. 18. Dinicu-zenekar, könnyű és román zene. 20. Gramofon. 20.40. Rádiógyetem. 21. Folescu operaénekes estje. 22.15. Rádiózenekar. 22.45. Táncczene a Lidó-medencéből. — Budapest. 10.15. A Fejes-zenekar hangversenye. 13.05. A rádió házi quartettjének hangversenye. 5. Rádió Szabad Egyetem. 6.10. Tomcsányi István m. kir. postafőmérnök előadása: „Villámveszély az antennában.“ 6.40. Kurira Simi és cigányzenekarának hangver-

senye. 7.40. Angol nyelvoktatás (J. W. Thompson). 8.15. Gyorsírótanfolyam (Szlabey Géza). 9. Odry Árpád. a Nemzeti Színház örökös tagjának előadói estje. 9.35. A Kotányi-nővérek háromzongorás hangversenye. 10.45. Gramofonhangverseny. 11.45. A m.kir. 1. honvédelmi gyalogezred zenekarának hangversenye. — Belgrád. 18.30. Jazz. 21. Ljubljana. 23.15. Rádiónégyes. — Prága. 11.30. Gramofon. 13.20. Déli zene. 16.30. Gramofon. 20.35. Brno. 21—23. Szimfonikus hangverseny Karlsbadból. 23.15. Orgonajáték a Beranek-moziból. — Róma. 22.05. Puccini: „Manon Lescaut“ c. négyfelvonásos operája a stúdióban. — Wien. 12. Winternitz-zenekar, francia balett- és hangversenyzene. 14.00. Komoly és derűs gramofon. 16.15. Silving-zenekar. 20.30. Massenet: „Manon“ című négyfelvonásos operája a wien állami operából, utána a Pauscher-zenekar hangosfilmek zenéjét játsza. — EGYÉB EUROPAI NEVEZETESÉGEK: Hilversum. 22. Jones „Gisák“ című operátja. — Milano. 21.40. Verdi: „Traviata“ című operája a stúdióból. — München. 21. Drechsel: „Don Juan vége“, vígopera 3 felvonásban.

APRÓ HIRDETESEK.

AZ APRÓHIRDETESEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei A legkisebb hirdetés ára 10 szócik hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kiadványt szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válasszbélyeggei ellátott kérdéskérdésre válaszolunk. Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megfizelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETESEKET DÉLUTAN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

MAGÁNOS nő gyermek mellé, magános urhoz gazdaszónynak vagy 2 tagu családnak háztartásvezetőnek ajánlkozok. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3678

JÓ szakácsné kerestetik. Arad, Strada Mocioni 15. 3683

FELSŐKERESKEDELMET végzett fiatalember gyakorlati állást keres. Ajánlatok „Szorgalmas“ jellegre az Aradi Közlöny kiadójába. 3733

ELSŐRANGU cukrászsegéd állást keres. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 3734

ELSŐRANGU magamód fizetőleányokat felveszek. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadójába kérünk. 3732

ÖREGEBB urhoz ajánlkozom háztartásvezetőnek. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 3739

MERLEGKEPES-könyvelő, levelező, fiatal erő, kereskedelmi praxissal, vállalat-hoz kerestetik. Komán, nemzet nyelv tudása feltétlenül megkívántatik. Ajánlatok fizetési igények és referenciákkal „Nemobányzó“ jellegre az Aradi Közlöny kiadójába keretnek. 3643

ARAD es környéken fűszer- és csomagezletben bevezetőt fiatal utazó, azonnali belépésre felvétetik. Írásbeli ajánlatokat „Szorony-megbízható“ jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek.

EGY joerkölcsű fin tanulónak felvétetik Wild cukrászdába. 3736

BEVEZETETT tuzifügynök, aprított ta-eladásához kerestetik. Seider-fatelelep, Cetate-Vecse. 3741

MERLEGKEPES KÖNYVELŐ állást keres. Ajánlatokat „Könyvelő“ jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 3742

PERFECT fiatal szakácsnőt keresek azonnali belépésre. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 41

ÜGYESBBS mindenes leány felvétetik. Volt Orszá-ucca 18., I. emelet, 15. 3752

LAKAS.

KÉT kétszobás és egy négyzobás lakás központban azonnala kiadó. — Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 200

EGYSZOBAS I. emeleti lakás kiadó. — Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 200

NEGYSZOBAS konfortos lakás november 1-ére. Ugyanott 2 szobás renovált lakás üresen már átadható. Str. Consistoriului 29. 3730

KÉT üres szoba, előszoba, fürdőszoba központban kiadó. Cím Rudolf Mossonál. 41

MAGANHAZBAN négyzobás modern lakást okt. 1-re keresek. Palatul Domenial, 28. ajtó. 3745

KIADÓ 3 szobás modern lakás és üzlethelyiségek volt Bohus-palotában. Felvilágosítást ad Banca Româneasca. 3714

POTEREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnali kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában

VÉTELESELADÁS.

KOMPLETT világos hálószoba eladó, — volt Desevly-ucca 8. 3661

KÜLÖNBÖZŐ SZÖNYEGEK, petroleumcsüngőlámpa, vitrinek, könyvszekrények, intarziás antik szekrények, szekreterek, vitrinek, asztalok, kredencek, fotelok, órák, festmények, új hálószoba, zongorák, komplett szobaberendezések, antik szalónok, álló villanylámpák, filé stórek és asztalterítők, dísz tárgyak stb. eladók. SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-u.) I. Neumanpalota. 1000

JO ES OLCISO zongorák Melis F.-nél Str. N. Pompiliu 21. (Kassa-ucca) kapható. 2498

SZAZOTVE drb. kőver birka eladó. Érdeklődők forduljanak Tóth Károlyhoz, Tamásda község, szalonai járás. Bihar-megye. 41

KERESBK bronz csüngő petróleumlámpát, perzsa bundákat, bunda-béleket, antik komódokat, vitrineket, schezlonokat, gyári és perzsaszőnyegeket, dísz tárgyakat, ezüsttárgyakat, komplett szobaberendezéseket, stb. SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-u.) I. Neuman-palota. 1000

FACÁN és fogoly nagyobb mennyiségben olcsón kapható. „Lucullus“ csomagezlet. Pály. Str. Eminescu 15. sz. 3747

KONYHAKREDCEN, világos háló, lakó-réktűzhely, fűszerberendezés, eladók. Volt Borona-u. 18. 3738

MACULATURA PAPIR o nigros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

NAGYMENNYSÉGŰ PLEHPANT eladó Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

Olcsó tuzifa

míg a készlet tart.
Olfa: Egy öf ... Lei 840-től kezdve.
Állandó raktár l-a hasáb és dorongfából. Arad. Calea Victoriei 1—2

ELLÁTÁS.

HOGY MINDENKI meggyőződhessen a révi Zichy-barlangi nyaralás előnyeiről. Pensio csak 120 Lei. 3413

LYCEUMHOZ közel 1—2 nyugermek ellátást kaphat uricsaládnál. Cím: Háztulajdonosnál. Str. Moise Nicoara 9. 3744

TÖLJES ellátás vagy lakás vidéki diáklányoknak, urinőknek. Probst Dezsőné, Arad. Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 6., II. em. udvari ajtó. 3664

NEGYEDIK gimnazista nyamat tanárhoz adnám ellátásra. Werner, volt Maros-ucca 1. 3750

OKIATÁS.

Háztartási és ipariskola

Arad, Str. Capitan Ignat 10 (Kapa-u.) Elitogadók beiratásra 1-ső osztályos tanulók, ösztöndíjasokat, bennlakókat és bejáró tanulókat, kik szüleiknél laknak t. évi október hó 1-ig. Az iskolában a növendékek kézimunkát tanulhatnak és más praktikus háztartási oktatásban részesülnek. Bővebb felvilágosítást a fenti iskola igazgatósága ad. 3706

Magántanulók

összevont vizsgálatra is mérsekeit díjért sikerrel előkészülhetnek 3508

STEINER-Internátusban.

Str. Popa I. Rusu 3.

ÜZLETEK.

NAGY üzlethelyiség azonnali kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 200

KORCSMANAK alkalmas nagy üzlethelyiség, lakással, forgalmas helyen kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

DOHANYTÖZSDE megvételeire kerestetik. Részletes ajánlatokat „Dohánytözsde“ jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 3743

Rendkívül olcsón eladó házak! Volt Főkői-tér közelében, aszfaltos belvárosi utcában, két 3 szoba, elő-, fürdőszobás lakással, még 3 évig adómentes sarokház, 60.000 lej berjövodelemmel 480.000 lejert. Belváros szívében földszintes bérház 132.000 lej berjövodelemmel, 700.000 lejert. Ugyanott ugyanolyan bérház 120 ezer lej berjövodelemmel 3 szoba, fürdőszobás, parkettás lakással 720.000 lejert eladó. Bővebbet Kiss Lajos „Uranul“ irodájában, vareszházával szemben, Bulv. Reg. FERDINAND 1 szám I.

Nr. G. 6398—1929.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

Subseminatul aduc la cunoștința publică, că tuorurile următoare ș. a. 2 cai, o vacă, trăsura, 10 máji grâu sechestrate in urma decisului Nr. 5097—1927. a judecatoriei rurale din Ineu in favorul lui Balta Teodor și prețuite in 15.000 Lei in urma decisului Nr. G. 6398—1929. a judecatoriei rurale din Ineu la 13 Septembrie orele 17 d. m. in comuna Bocsig la locuința urmăritului se vor vinde prin licitație publică celor cari dau mai mult pe lângă solvire in bani gata, in caz necesar și sub prețul de strigare pentru incasarea pretenziunei de 1815 Lei capital și 1271 Lei spese. Ineu la 13 August 1930.

Barbu, m. p. grefier judecatoresc. 8729

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Agilis, nőtlen,

jó megjelenésű, intelligens, ovadékképes utazó, aki fűszerkereskedőknél jól be van vezetve. Erdély és Bánát részére azonnala kerestetik. Részletes ajánlatok „Magyar, Német, Román“ jellegre az Aradi Közlöny kiadójába. 3151

Ugyanott helyl ügynök is felvétetik.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA“

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyílt
Központi fekvés (József körut 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 320—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

Kedvezményes vizum és utazás Künstler Vizumirodában ARAD, Bulev. Reg. Maria 24.